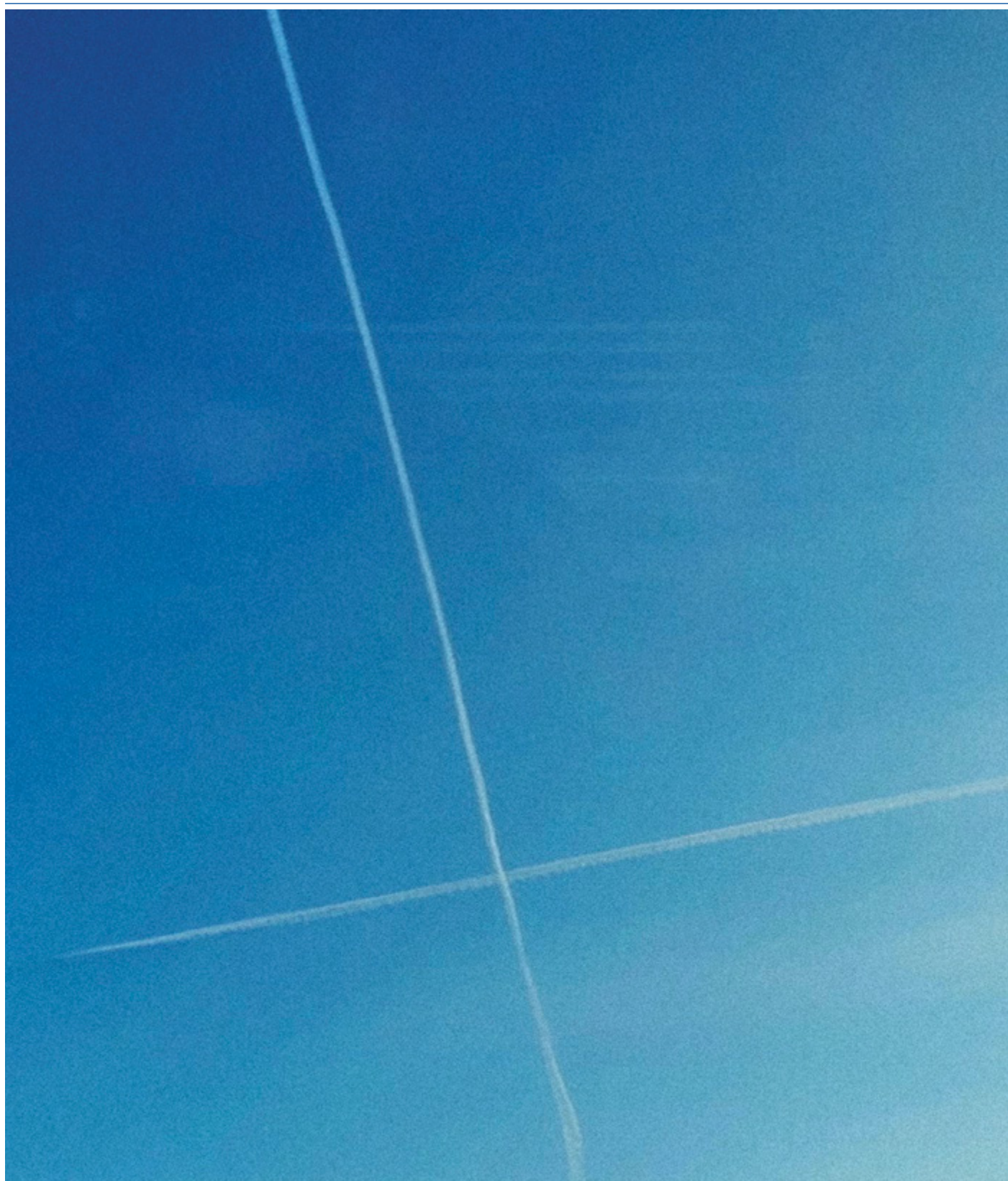

Celobert

Revista singular, local i de país

LA FESTA DE SANT ROMÀ

La Festa Major d'hivern de Lloret de Mar se celebra per Sant Romà, el dia 18 de novembre. Des del segle XIX, a banda dels actes religiosos en honor al nostre patró, s'organitzaven balls i concerts per animar a la població.

Amb l'arribada del segle XX els envelats i les cercaviles van ser el plat fort del programa d'activitats que gaudia de les actuacions de les millors orquestres de la contrada. Poc a poc la festa s'ha anat en-

gruixint d'activitats variades que avui omplen gairebé tot el mes de novembre. Els actes inclouen fires, concerts, cinema, teatre, audicions de sardanes, jocs infantils i un munt d'activitats culturals amb les quals tant els grans com els petits poden gaudir de la festa. Activitats totes elles que s'han convertit ja en tradicionals com el pregó o la missa solemne amb la sardana al voltant de l'altar han estat el cresol de la festa que tenim actualment.

L'emergència sanitària de la COVID-19 ens ha obligat a suspendre els actes previstos, però viurem la Festa Major des del cor i esperem que ben aviat puguem tornar a retrobar-nos per celebrar-la plegats.

Clau de volta amb Sant Romà s.XVI. Parròquia de Sant Romà de Lloret de Mar. Fotografia: Maria Assumpció Comas

Ajuntament de
Lloret de Mar

Creuant el cel

Josep Maria Francino i Arenillas
Sabadell

Quan vaig al seient del costat del conductor, sempre aprofito per mirar a tot arreu buscant alguna cosa que em cridi l'atenció. Aquest dia el cel era clar, blau i net de ratlles blanques dels avions. De cop se'n van creuar dos amb una simetria quasi perfecta, fent una creu espectacular. Em va produir una sensació especial que em va fer agafar el mòbil, enfocar i disparar. El resultat crec que es força espectacular.

*Una llengua no mor
perquè els que no la
saben no l'aprenen,
una llengua mor
perquè els que la saben
no la parlen*

Concurs

Ets un apassionat de la fotografia? T'agradaria veure la teva instantània a la nostra portada? Ara és el teu moment. Agafa la càmera i participa!

Envia'ns la proposta a info@celobert.cat seguint els requisits que t'expliquem a continuació, i si és una de les seleccionades serà publicada a la portada de la revista **Celobert**.

Requisits

1. Temàtica: Celobert
2. Format vertical
3. Resolució 300 ppp
4. Explicació de la fotografia (450 caràcters màx.)
5. Títol de la fotografia
6. Nom i cognoms de l'autor
7. Web o xarxes socials de l'autor

Bases

1. Les persones participants assumeixen l'autoria i originalitat de la fotografia, així com cedeixen gratuïtament la seva obra, perquè, en cas de ser seleccionada, sigui publicada a la portada de la revista **Celobert**. Aquesta es posarà en contacte via e-mail amb l'autor seleccionat prèviament a la seva publicació.
2. L'enviament de la proposta implica l'acceptació d'aquestes bases.

De l'editor 4

L'extinció dels cambrers

Valor afegit 5

Els espanyols tenen rei?

Vila de Blanes 6

Crònica de la vida quotidiana
Cases singulars

Vila de Lloret 12

Crònica de la vida quotidiana
Digui, digui

Fake News 16

Vigila, no hi piquis!

Vila de Tossa 18

Crònica de la vida quotidiana

Cavil·lacions 20

L'enèssim senyal, III

Medi ambient 21

Raons ecològiques i de salut

Temps d'art 22

Mercè Pla

Homenots 26

Domènec Fita

Contes estancats 28

Un dia perfecte

El paper amb el qual confeccionem el **Celobert** prové d'explotacions forestals sostenibles i per a la seva producció s'han seguit els més estrictes controls mediambientals.

Els lectors de **Celobert** que ho vulgueu, podeu demanar que us fem arribar la revista en format pdf a info@celobert.cat

Celobert

Edició Costa Brava Sud
Noticiari i opinió de la vida quotidiana
Novembre 2020 | Núm. 185

Editor i director

Lluís Amat
639 082 976 | info@celobert.cat

Patrocinadors

Comptem amb el suport dels
anunciants d'aquesta edició

Disseny gràfic i maquetació

Maria Àngels Maresma

Col·laboradors

Aitor Roger, Alba Lupiáñez,
Guifré Ripoll, Marina Garcia Carbonell,
Maria Joancomartí, Jaume Planas,
Pol Ginesta, Olga Casado,
Joan Cabarrocas i Maximià de Bonós

Convidats

Gemma Aguilera, Ajuntament de Tossa,
Josep Borrell i Joan Domènech.

Fotos

M. Assumpció Comas, Tomàs Solà,
Arxius Municipals i Ajuntament
de Blanes, Lloret i Tossa

Il·lustracions

Joan Antoni Poch

Consell lingüístic

Anna Camps i Puig

Dipòsit legal

GI-1121-2003 Cap part d'aquesta
publicació pot ser reproduïda o difosa
per cap mitjà sense permís de l'editor

DE L'EDITOR

L'extinció dels cambrers

"Bars i restaurants, vinculats al turisme, són un àmbit que havia compensat, almenys en part, l'expulsió massiva de treballadors que provenien de la indústria i la construcció"

Joan Antoni Poch

És absolutament esfereïdor l'enderroc accelerat que està patint el gremi de l'hosteleria i la restauració, en d'altres temps el buc insígnia del sector del turisme a la Costa Brava Sud. Les mesures que se'ls han imposat, absolutament dràstiques, arrossegaran al tancament a bona part dels establiments —que ja venien molt tocats dels mesos de confinament— i deixaran la majoria dels altres endeutats i professionalment descapitalitzats. Bars i restaurants, molt vinculats al turisme, són un àmbit que havia compensat, almenys en part, l'expulsió massiva de treballadors que provenien de la indústria i la construcció i que ara tindran moltes dificultats per conservar els llocs de treball. Però per ara no hi ha mesures clares i específiques que compensin un desastre sectorial que està clar que tindrà conseqüències irreparables.

A més, és inevitable malpensar que el tancament forçat de tots aquests establiments no es deu, únicament, a la influència que això pugui tenir sobre la pandèmia, sinó més aviat amb la creació d'un clima d'aterroriment social que té una intencionalitat no gaire científica. El transport públic ha continuat durant aquests mesos reduint fins hi tot la freqüència i continua en nivells de massificació i no per això s'han pres mesures radicals, de la mateixa manera que el comportament social de molts grups de joves té més a veure amb la poca conscienciació que no pas amb uns locals que, en general, han estat responsables respecte a les mesures que se'ls han reclamat.

Els autònoms, les microempreses i el sector dels serveis són els més afectats per les restriccions de l'activitat per frenar la pandèmia i el refredament general de l'economia per la por als efectes de tot plegat. Ells i també els treballadors que s'han quedat a l'atur i que, per la ineficàcia i el desbordament del Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE), tenen problemes per rebre la prestació. Per no parlar ja dels que estan en una situació "irregular" (sense papers o amb economies submergides) i que queden fora de tot ajut. ■

Els espanyols tenen rei?

«A Madrid els partits es neguen, d'esquerra a dreta, a sotmetre a votació democràtica dels espanyols la decisió de ser súbdits o ciutadans»

El deteriorament democràtic de l'Estat espanyol no permet respondre amb rigor a la pregunta. Però atenent als resultats de les eleccions, es podria inferir que Espanya és un país de súbdits voluntàriament sotmesos a un poder polític al servei de la protecció d'una monarquia que manté el cordó umbilical amb una dictadura. Una corona que és peça clau per mantenir tancat el búnquer del 78 que alimenta les elits extractives de l'Estat i empobreix la societat. Fins i tot hi ha súbdits republicans que governen amb monàrquics i avalen el veto a investigacions polítiques sobre les corrupteles borbòniques i mantenen vigent un codi penal que vulnera el dret fonamental de la llibertat d'expressió i el dret a una tutela judicial efectiva en nom de la protecció de la corona.

Què passaria si Espanya sotmetés al control democràtic una monarquia il·legítima que va blanquejar-se amb una Constitució i una Transició sagnant? Els espanyols tindrien rei? Segons el CIS, el director del qual el nomena el govern espanyol de torn amb criteris polítics, una monarquia política exclusivament al servei d'una determinada concepció de l'Estat basada en l'adhesió forçosa "és una qüestió que no interessa als espanyols". Els partits del règim del 78 tampoc no volen saber si els seus votants accepten o no els privilegis i les corrupteles dels Borbons, i es neguen, d'esquerra a dreta, a sotmetre a votació democràtica dels espanyols la decisió de ser súbdits o ciutadans.

[...] Espanya és un país de súbdits voluntàriament sotmesos a un poder polític al servei de la protecció d'una monarquia que manté el cordó umbilical amb una dictadura

A Catalunya, en canvi, hi ha una radiografia més precisa que permet dibuixar una majoria republicana que no té rei. Ratificada a les urnes, tant les autonòmiques com les del referèndum. Però també al CEO, que a diferència del centre d'enquestes espanyol, sí que pregunta per la monarquia. 6 de cada 10 persones enquestades puntuen la monarquia amb un zero. I en el terreny polític, la darrera visita del monarca espanyol el passat octubre ha tingut una traducció institucional potent: Les principals institucions del país, Generalitat, Parlament i Ajuntament de Barcelona, han traslladat al Borbó el missatge que a Catalunya els súbdits són minoria. Un gest polític significatiu que hauria de tenir continuïtat més enllà dels passeigs polítics de Felip VI. El Borbó, per cert, ha fet un discurs que podria haver pronunciat a Múrcia o Extremadura. Qui sap si comença a entendre que la majoria de catalans no tenen rei. ■

Blanes presenta el Pla de Gestió i Desenvolupament de l'Espai Agrari de la Baixa Tordera als agents del sector

L'Espai Agrari de la Baixa Tordera està integrat pels ajuntaments de Blanes, Malgrat, Palafolls, Tordera i Santa Susanna, un treball que es va iniciar fa dues dècades

El passat dimarts dia 10 es va fer la presentació del *Pla de Gestió i Desenvolupament de l'Espai Agrari de la Baixa Tordera* en una sessió telemàtica amb els agents del sector. L'Espai Agrari de la Baixa Tordera està integrat pels ajuntaments de Blanes, Malgrat, Palafolls, Tordera i Santa Susanna, un treball que es va iniciar fa dues dècades.

L'any 2017 els cinc ajuntament, les cooperatives i sindicats agraris van signar la carta per a la gestió i el desenvolupament de l'Espai Agrari de la Baixa Tordera, per crear una eina transversal de cooperació territorial. Un any

Marca Espai Agrari de la Baixa Tordera

El primer pas del projecte *Espai Agrari de la Baixa Tordera* és definir aquesta marca de territori, donar-li contingut. Les marques de territori es defineixen a partir de la influència que exerceixen en la percepció dels individus. L'obtenció d'una identitat única, expressada mitjançant una marca, ofereix reconeixement i diferenciació als espais geogràfics, permetent-los un posicionament que resulta decisiu en les preferències d'elecció dels usuaris.

En el cas concret de l'Espai Agrari de la Baixa Tordera, el què es pretén en primer lloc és dissenyar i implementar una marca territorial que permeti crear un relat de territori que sigui coherent amb el posicionament que persegueix la zona. En segon lloc, també es vol alinear l'estratègia de posicionament amb

més tard, al 2018, es va materialitzar el compromís de la Diputació de Barcelona amb el projecte. Aquest 2020 culminarà la signatura d'un conveni per impulsar-lo i consolidar-lo.

L'Espai Agrari de la Baixa Tordera és fruit d'un llarg procés de mobilització de la pagesia, així com de la confluència de voluntats amb el món local. Configura un marc estratègic comú per millorar la competitivitat del sector agrari, així com per impulsar programes que posin en valor el potencial social, econòmic i ambiental dels agents del territori d'una manera multifuncional i agroecològica.

el desenvolupament de les diverses accions proposades en El Pla de Treball 2020, que han de permetre impulsar i gestionar aquest espai.

La conceptualització de la marca *Espai Agrari de la Baixa Tordera* s'està treballant des de la Diputació de Barcelona conjuntament amb els municipis de Blanes, Malgrat, Palafolls, Tordera i Santa Susanna, en una tasca encomanada a investigadors de TRACTE (Grup de Recerca en Traducció Audiovisual, Comunicació i Territori) de la Universitat de Vic. També participen màxims experts en figures de preservació i dinamització d'espais agraris de la Diputació de Barcelona. Reconeguts professionals que han liderat projecte de referència internacional com el Parc Agrari del Baix Llobregat o el Parc Rural del Montserrat.

Configura un marc estratègic comú per millorar la competitivitat del sector agrari, així com per impulsar programes que posin en valor el potencial social, econòmic i ambiental dels agents del territori d'una manera multifuncional i agroecològica

Consulta Popular oberta a la ciutadania

El procés de disseny i conceptualització de la Marca *Espai Agrari de la Baixa Tordera* ha portat a estructurar una metodologia basada en tres tècniques bàsiques de recerca. És el que es coneix com *Triangulació Metodològica*, enfocades principalment a buscar la màxima participació ciutadana en aquest desenvolupament. Els dos primers eixos són entrevistes en profunditat a líders d'opinió de la societat civil, així com grups de discussió sobre temes d'agricultura, turisme, sector públic, ecologia i territori, i consumidors.

Paral·lelament a partir del 16 de novembre, l'Ajuntament de Blanes implementarà una consulta oberta a la ciutadania amb l'obertura d'una enquesta online perquè tots els ciutadans del territori de la Baixa Tordera puguin contestar. L'objectiu és que totes les persones que viuen en aquest territori de la Baixa Tordera puguin aportar el seu punt de vista. Els cinc ajuntaments allotjaran a les respectives pàgines web l'enllaç de l'enquesta perquè pugui arribar al màxim nombre de persones. ■

Blanes, tan sols una història

Aquest és el títol de l'exposició i del llibret que l'acompanyava del jove pintor blanenc Joel Ristol, nascut l'any 2000. La mostra es va poder visitar a la Casa Saladrigas de Blanes tot el mes d'agost i reunia vuit obres pictòriques, de mig i gran format, que reflectien indrets del Blanes passat

La mostra – com també el llibret – presenta una comparativa entre les pintures, totes situades al Blanes del segle passat, i la corresponent fotografia actual. Tota la simbologia dels quadres intenten transmetre la idea de l'inexorable pas del temps, “com tot s'acaba perdent, de la mateixa manera que les pintures es perden en les taques que les formen.”

La publicació –que es podia adquirir a la mateixa exposició– és un llibret de 20 pàgines, amb una portada dissenyada per Pere Vendrell, una salutació de l'artista i els textos d'Aitor Roger, historiador i col·laborador de Celobert. Una lectura d'aquest llibret ens acosta a la història del Primer Casino de Blanes “l'entitat més antiga de Blanes, amb més de 150 anys d'història”; ens apropa a la parròquia Santa Maria des del carrer dels Valls, que al·ludix “a les antigues muralles que que protegien als nostres avantpassats dels atacs de la pirateria, u que fa referència al fossat que s'havia de creuar abans d'accedir al recinte emmurallat”; a la punta de

Santa Anna vista des de sa Palomera, als anys 30; a la Font de la Creu, avui desapareguda i que “ens recordava els vincles de la nostra vila amb l'aigua com va evolucionar el terme municipal”; el port i el Convent, on hi va viure una comunitat de frares caputxins “fins l'any 1836, quan té lloc la llei de desamortització de Mendizábal”; podem veure també el carrer del Lloro amb el pas de can Creus, “casa pairal de Joaquim Ruyra, conegut com el mestre de la prosa catalana”; la masia de can Deu, també desapareguda, fruit de la urbanització del sector de Cala Bona; i, per acabar, una pintura que recorda l'ofici dels mestres d'aixa, amb les drassanes de ca l'Esteveta, que després de la guerra Civil “abandonen la seva primitiva ubicació enfront del carrer de la Muralla i es traslladen a l'inici de la platja de s'Abanell”.

En resum, un breu però interessant viatge pictòric que ens permet alhora gaudir de les darreres creacions de Ristol i conèixer una mica més la història de la vila pòrtic de la Costa Brava. ■

La cultura transforma i ens transforma. Celobert

Joan Cabarrocas,
periodista

L'Anna Portas Ros és la nova presidenta de l'Associació d'Hostaleria de Blanes. L'Anna és la cara visible i la veu dels establiments turístics blanencs que amb la situació viscuda aquests últims mesos es troben en una incerta situació. Des de l'Associació d'Hostaleria de Blanes es treballa diàriament per fer arribar als seus associats la informació necessària per fer front a totes les complicacions que està patint el sector

El començament com a presidenta de l'Associació d'hostaleria s'ha produït juntament amb la pandèmia. Quines són les propostes i demandes que fa la junta per intentar pal·liar la situació?

El que hem fet des de la nova junta ha estat introduir més representants de bars i restaurants i per primera vegada un representant dels apartaments turístics. D'aquesta manera tots els sectors turístics estan més representats: hotels, càmpings, apartaments turístics, bars i restaurants. Creiem que aquesta mesura serà molt bona per poder recollir idees de tots els àmbits turístics de la nostra ciutat. Una altra de les idees que tenim és potenciar el poble. Sabem que Blanes té diversos trets d'identitat com ara la llotja, el mercat de la verdura, el jardí botànic Marimurtra, el port esportiu, el delta de la Tordera i que és coneguda com el portal de la Costa Brava. Ens hem d'estimar més Blanes per dinamitzar-lo i potenciar el comerç per cridar més l'atenció turística. La junta demana ajudes directes tant per

les empreses com pels seus treballadors, ja que ha estat el sector que s'ha vist més damnificat per la pandèmia. No volem finançament, ja que s'ha de retornar l'import un temps després, el que nosaltres necessitem són ajudes. En primer lloc per les famílies i després pels negocis, ja que si seguim aquest ritme, molts de nosaltres haurem de tancar. També demanen que els ERTO, prestacions i les ajudes als treballadors s'allarguin fins al final de la pandèmia.

Després del primer confinament hi ha hagut establiments que s'han vist obligats a tancar?

Des de l'Associació d'Hostaleria no tenim constància de cap dels locals associats hagi hagut de baixar la persiana. El que sí podem afirmar és que molts han tingut dificultats per continuar. Les facilitats donades per l'ajuntament per ampliar terrasses ha ajudat al fet que molts locals hagin pogut tirar endavant, ja que el client se sentia més segur en un espai obert que dins el local.

Associació d'Hostaleria de Blanes

Quina és la valoració de la temporada d'estiu per als hotels, càmpings, bars i restaurants blanencs?

El balanç de la temporada hotelera és negatiu totalment, ja que els pocs hotels que han pogut obrir ho van fer a principis de juliol fins a finals d'agost o principis de setembre. A causa de la sèrie de restriccions dels mercats emissors i de la situació sanitària només van poder obrir els hotels més petits, ja que per als hotels de gran capacitat era inviable mantenir l'estructura bàsica de funcionament amb una previsió tan baixa i incerta de reserves. Les mesures restrictives preses per altres països van fer encara més complicada l'arribada del turista estranger a Blanes, per això molts establiments es van decantar per no obrir. Només el 30% dels llits de Blanes van obrir aquest estiu aconseguint només una ocupació mitjana d'un 35%. Els apartaments turístics han tingut al nostre poble una ocupació mitjana d'un 35% al juliol i d'un 50% a l'agost. Pel que fa als càmpings, tots van poder obrir. Les ocupacions mitjanes van ser d'un 35-40% els mesos de juliol i agost i al mesos de setembre i octubre les ocupacions han estat marginals. Els bars i restaurants que tenen terrassa han estat els que menys s'han vist afectats per aquest descens de turisme, ja que han pogut facturar aproximadament un 65% del seu total tenint en compte que el confinament de Setmana Santa va empitjorar molt els resultats.

Tal com es va avançar des del govern, el perfil del turista de la temporada 2020 seria de caràcter nacional, s'ha confirmat aquesta premissa a Blanes?

Sí, el gran percentatge del turisme que ha rebut Blanes aquest estiu ha estat nacional, però sobretot de proximitat, la sort de Blanes ha estat tenir molta

segona residència. També han vingut força turistes francesos, ja que la Costa Brava és un dels punts més pròxims del seu país. El que ens hem trobat ha estat que tot el turista que ha vingut a Blanes va fer la reserva amb una mitjana de 2 o 3 dies d'antelació a causa de la incertesa provocada per la Covid-19.

Quina és la feina que es fa des de L'Associació d'Hostaleria per ajudar als establiments?

Diàriament informem els nostres socis per correu electrònic o via WhatsApp de totes les noves mesures, informacions i ajuts que es publiquen. Una altra de les nostres funcions és ajudar i assessorar, en tot el que podem, als establiments que ho necessiten. Arran d'aquesta exhaustiva feina, hem rebut nous socis, ja que han vist com des de l'Associació s'estava informant d'última hora i se'ls donava consell sobre totes les noves normatives que anaven sortint. Remarquem que estem contínuament acompanyant a l'associat en els seus dubtes i a través de l'empresa de formació amb la qual col·laborem, oferim la possibilitat de formar-los a ells i als seus treballadors per adaptar-se a les noves normatives i les necessitats que vagin sorgint.

Quan aparentment els ciutadans s'estaven acostumant a les mesures sanitàries implementades pel govern (mascareta, gel, etc.) el passat 15 d'octubre el govern català decideix tancar els bars i restaurants quinze dies. Com es va rebre aquesta notícia i quins creus que poden ser els seus efectes? És l'hostaleria un punt alt de contagis?

La notícia va ser un cop molt dur ja que sempre hem estat el sector que ha tancat primer i el que més mesures restrictives ha patit des de l'inici de la pandèmia. Una

setmana després de la presa d'aquesta decisió, des de la Federació d'Hostaleria de Girona es va fer una reunió per proposar altre tipus de mesures per evitar el tancament total dels locals. Un dels efectes negatius que ha portat el tancament dels establiments és que ara la població es reuneix en parcs, pisos, jardins, boscos... portant la situació de "risc" dels bars i restaurants a altres indrets continuant amb el problema.

M'agradaria aclarir que per nosaltres la salut és el més important, tot i que han de ser els experts els que han de dir si la restauració és un sector de risc, però el que si podem afirmar és que nosaltres fem tot el que es recomana des de les institucions per evitar el màxim el risc.

Una altra mesura per evitar els contagis, és el toc de queda, veus més viable aquesta opció sempre que deixin obrir els bars i restaurants?

Sanitàriament no et puc afirmar que sigui una bona opció, però en l'àmbit econòmic sí que ho és. De fet, és una de les mesures que vam proposar a la reunió de la Federació d'Hostaleria de Girona.

Quines previsions feu per la temporada 2021?

Ara mateix no sabem res, tot depèn de l'evolució de la pandèmia, de l'aparició de la vacuna, dels tractaments de la malaltia i de les restriccions dels mercats emissors. El que si trobem molt important seria donar una imatge de país segur, ja que és una manera amb la qual poder cridar l'atenció dels potencials turistes.

En el millor dels casos, sabem que serà una temporada curta, però suposem que la pandèmia estarà més controlada i que això afavorirà l'arribada del turisme. ■

Segueix-me el fil

TALLER DE COSTURA, PATRONATGE, PATCHWORK I LLANES
ARRANJAMENT ROBA

ESPai
NUME

ADAPTACIÓ DE ROBA
PER NECESSITATS ESPECIALS

C/ Mollet 5, Blanes T. 637 478 223

CAN MASSÓ

Cases singulars

Fa poques setmanes ha començat la rehabilitació de l'històric edifici de Can Massó, per transformar-lo en un hotel i restaurant. L'obra l'ha promou un inversor egipci que es va enamorar de la construcció durant un viatge que va fer per diferents poblacions de la Costa Brava. D'aquesta manera, està previst que a inicis de 2022 Blanes disposi del primer hotel de 4 estrelles superior del nucli històric de la vila. Aquesta finca també es coneix com a Can Mañach, la família que hi va viure de lloguer durant molts anys.

El vell casal de la família Massó es troba situat a l'inici del passeig de Dintre de Blanes, a tocar amb el carrer de la Muralla. El seu aspecte actual —ara en plena reforma— recorda poc als anys d'esplendor d'aquesta casa d'*americanos* blanencs. Els Massó van ser una de les moltes famílies que tenen algun dels seus membres que van emigrar a Amèrica. En aquest cas van tornar a Blanes havent assolit un ascens econòmic notable, esdevenint una de les més eminents famílies blanques de mitjans del segle XIX. Es bo recordar que durant aquest segle varen emigrar a terres americanes prop de 2000 blanencs, majoritàriament homes molt joves i solters. Gairebé tots van anar a Cuba, però a l'illa de Puerto Rico també s'hi va establir una important i influent colònia blanenca. Si a Cuba la principal activitat econòmica va ser el comerç, els blanencs establerts a Puerto Rico es van dedicar a l'explotació de la terra, bàsicament administrant grans hisendes sucreres i plantacions de cafè.

La història de l'ascens social de la família Massó s'inicia en temps de Salvador Massó Soteras, que fou capità d'un vaixell en temps de les insurreccions colonials, i que després es va dedicar a administrar les hisendes sucreres que la família Verdaguer de Blanes tenia a la zona de Guayama (Puerto Rico).

La seva filla, Maria Massó Soler i el seu marit Agustí Vilaret també van rebre una part important de l'herència. Vilaret era l'home de confiança dels Massó i actua d'apoderat i procurador dels negocis familiars. En retornar a Blanes van comprar una altra casa en el mateix passeig de Dintre (on ara hi ha la Casa del Poble) i, al cap de pocs anys, Vilaret va fundar les Caves Mont-Ferrant (1865).

El seu altre fill, Fèlix Massó Soler, es va casar amb Obdúlia Verdaguer Teixidor nascuda a Puerto Rico però veïna de Blanes, que seria

l'hereva de les propietats porto-riquenyas. Quan el matrimoni torna a casa viu còmodament a Barcelona. Les trones de la parròquia Santa Maria de Blanes que va dissenyar Antoni Gaudí es van construir fruit de la donació feta pel senyor Fèlix Massó, mort a finals de l'any 1902. El matrimoni va tenir cinc fills. Felissa, Obdúlia i Aurora, les tres noies, mantindran uns forts vincles amb Blanes.

La història de l'ascens social de la família Massó s'inicia en temps de Salvador Massó Soteras, que fou capità d'un vaixell en temps de les insurreccions colonials

Obdúlia Massó Verdaguer, es casà amb el senador Josep Elias de Molins i vivien en una espectacular Villa davant del mar al començament del carrer Ample. La seva germana Aurora Massó Verdaguer es va casar amb l'activista cultural Joaquim Casas Carbó, amb qui va comprar l'antic convent dels caputxins de Blanes, que va restaurar l'arquitecte Isidre Puig Boada.

I Felissa Massó Verdaguer es va casar amb Santiago Garriga, advocat, home de confiança del general Prim i secretari de la Junta Revolucionària de 1868.

Sembla ser que can Massó fou construïda pel senyor Fèlix com a dot del casament de la seva filla Felissa. Els Massó tindrien aquella finca des de 1832, quan es va fer la primitiva edificació, molt més senzilla que la que hertà Felissa. El fill del matrimoni, Joan Garriga Massó (1871-1956) va ser un gran enamorat de la mar de Blanes

i de tot el litoral de la Costa Brava. El seu balandre blanc i negre solia estar fondejat davant de casa seva, al costat de sa Palomera. Durant l'estiu es muntava un tendal a la platja, just davant de la casa on s'hi podia passar el temps d'esbarjo protegit del sol.

“Memòries d'un liberal catalanista” és el subtítol que apareix a la portada del seu llibre autobiogràfic, que va ser editat l'any 1987. A les seves pàgines s'hi recull en profunditat el pensament i els records d'una part de la intensa vida d'aquest polític i jurista, que tot i néixer a Barcelona mereix ser considerat com un blanenc il·lustre. Garriga i Massó va representar als catalanistes de la comarca de la Selva, per tant també als blanencs, a la comissió redactora de les Bases de Manresa. També sabem que fent ús de la seva condició de diputat, va pronunciar una conferència a l'Ateneu de Madrid el dia 2 d'abril de 1908. La conferència portava per títol de “La cuestión catalana” i aquell mateix any va ser publicada en un petit opuscle de quaranta sis pàgines. De la seva lectura hom pot comprovar que les discussions sobre la identitat de Catalunya ja venen de lluny. L'autor es dirigeix al públic madrileny en un to afectuós, però des del primer moment remarca la urgent necessitat d'una entesa entre tots els pobles d'Espanya, així com la conveniència de fer un esforç comú per destruir els prejudicis referents al problema català. Garriga i Massó és l'autor d'altres llibres d'assaig polític, com “Contribució a l'estudi de l'actual conflicte agrari de Catalunya” (1933) i “Nous aspectes del problema català” (1935). Va deixar escrit: “Vaig voler ésser lliure i pensar independentment, i això és l'únic que en política espanyola no pot fer-se.”

L'actual edifici és fruit de les successives reformes que s'hi han fet al llarg dels anys. La primitiva casa de dos pisos, senzilla però prou àmplia per fer-hi unes notables millores, va ser reconvertida en una espectacular mansió. Una filera de merlets, similars als que encara es conserven a la façana de la parròquia Santa Maria, coronaven el terrat i la balconada del segon pis. Aquests elements arquitectònics li donaven l'aspecte típic d'una fortalesa. Posteriorment aquests motius van des-

aparèixer en construir-s'hi les golfes i una nova teulada. La bonica balconada interior, tancada amb una vidriera i amb uns moderns capitells antropomorfs i amb motius vegetals van ser construïts en ocasió de la primera gran reforma de la finca. Un tret característic d'aquesta casa és el seu pati posterior, en aquest cas d'unes dimensions reduïdes i com la majoria de les antigues cases del passeig amb l'entrada principal que estava mirant a muntanya. Destaquem el treball de ferro forjat de les balconades i de la reixa que envolta el pati, on unes llargues i artístiques fletxes fan la funció de barrots. Les rajoles blaves que delimiten les alçades de cada pis són un altre dels seus trets característics.

El pati de can Massó ha sigut testimoni de molts fets transcendents de la vida quotidiana de Blanes. A l'estiu, les seves portes s'obrien de bat a bat per deixar-hi passar la suau brisa que venia del mar. També s'acostumava a treure fora les cadires i els balancins, llavors s'iniciaven unes llargues tertúlies amb altres membres de la colònia d'estiuejants i amb les amistats de Blanes que s'hi paraven per saludar-los.

Els descendents de la nissaga blanca dels Massó van continuar visitant el poble. Fins i tot van voler compartir amb tothom les històries familiars viscudes a Can Massó a través de la publicació d'alguns escrits a la revista *Recvll*, on els germans Jordi i Mercè Garriga Puig deixen ben palesa l'estimació que sempre han sentit per tot allò que respirés blanquisme. ■

1. Imatge de Can Massó fa 100 anys, amb l'aspecte que tenia després de la reforma de la primera casa. A l'esquerra, la Villa Juanita. Foto L. Roisin. 1914 c. (AMBL) **2.** Obres de rehabilitació. Novembre 2020 **3.** Panteó de Fèlix Massó i família al cementiri vell de Blanes.

Amb el suport de Ceigrup Blanes. Si voleu veure més immobles singulars, visiteu www.ceigrupblanes.com

Ceigrup
Blanes

Anselm Clavé 5, baixos · 17300 BLANES (G) ·
Tel. 972 35 80 70 · realestate@ceigrupblanes.com

Advocats
Assessoria
Serveis immobiliaris

El Teatre de Lloret nominat als ARC 2020

El Teatre de Lloret ha estat nominat als premis ARC d'enguany dins la categoria "Reconeixement a la iniciativa de teatres i auditoris" per "una programació valenta i per fer-la possible en temps de restriccions descobrint nous espais de la població"

Durant l'estiu, es va impulsar "Estiueja", un cycle de concerts i activitats culturals programats a l'aire lliure per a dinamitzar el sector cultural, i a la vegada, posar en valor la destinació. També es van posar en marxa activitats culturals incloses en el cycle "Lloret Outdoor Summer Festival" que impulsa Lloret Turisme amb el suport del Teatre de Lloret.

La directora del Teatre, Amaranta Gibert, ha explicat que aquests esdeveniments "han permès comptar amb programació cultural de qualitat a Lloret cada setmana durant els mesos d'estiu".

La Gala de lliurament dels Premis ARC, que es celebrarà aquest novembre, reivindicarà i visibilitzarà els artistes, empreses i entitats que han treballat per tirar endavant en una situació d'incertesa i un context crític, enmarcat en una crisi social i econòmica. Així doncs, els premis es transformen en reconeixements a propostes artístiques de diferents entitats, festivals, festes majors, teatres i auditoris, que s'han vist afectats per la crisi i agreujats per la poca col·laboració institucional. ■

L'Ajuntament de Lloret destinarà més d'un milió d'euros a comprar habitatges de lloguer social

L'equip de govern del consistori lloretenc té la intenció d'aprovar una modificació de crèdit en el proper ple del mes de novembre per a destinar 1,3 milions a ampliar el parc de lloguer social

La regidora d'Habitatge, Jennifer Pérez, ha reconegut que el parc de lloguer social actual és insuficient i ha remarcat que l'objectiu és ampliar el nombre de pisos de titularitat municipal per destinar-los a famílies en situació de vulnerabilitat.

El portaveu de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH) de Lloret, Enric Bonmatí, ha celebrat l'anunci, però ha lamentat que s'acabin comprant habitatges a bancs i grans tenidors, que segons l'entitat, són els que han propiciat la problemàtica d'habitatge. Actualment, l'Ajuntament compta amb la

titularitat de deu pisos per a lloguer social, incloent-hi els quatre per a persones tutelades i d'ús temporal. Així mateix, la col·laboració amb la Fundació Servei Gironí de Pedagogia Social (Ser.Gi) permet gestionar-ne més d'un centenar, incloent-hi els 33 pisos adscrits al programa 60/40, en què la Generalitat i el consistori paguen part del lloguer de persones amb pocs recursos, amb informe previ de l'àrea de Benestar i Família. A més, l'Ajuntament té la intenció d'aconseguir també que se sumin al parc de lloguer social els pisos de la Sareb, que en té una vintena a Lloret de Mar. ■

Maria Joancomartí,
periodista

Aprovades les ordenances fiscals del 2021,
que majoritàriament es congelen

L'única modificació és l'increment de l'IBI un 50% als habitatges que estiguin dos anys buits

També s'incrementarà la taxa dels bancs per tenir caixers a la via pública, arran d'una esmena de Lloret en Comú

L'Ajuntament de Lloret ha aprovat les noves ordenances fiscals, que patiran pocs canvis respecte a les d'aquest any. De fet la gran majoria es congelen. Només es preveu una excepció: s'aplicarà un increment de l'IBI del 50% als habitatges que estiguin buits un mínim de dos anys. Aquest increment de l'IBI, però, no es veurà reflectit en els pressupostos municipals fins d'aquí a tres anys, ja que, com diem, caldrà acreditar que l'habitatge ha estat buit durant, com a mínim, 24 mesos, a comptar des de l'1 de gener del 2021.

Les noves ordenances fiscals es van aprovar a l'últim ple municipal, on també va prosperar una esmena presentada per Lloret en Comú, que demanava que s'incrementi la taxa que paguen els bancs per tenir un caixer automàtic a la via pública. Les noves ordenances van tenir el suport dels socis de govern, Junts per Lloret, ERC i els quatre regidors no adscrits, i de Lloret en Comú i Força Lloret. En canvi, C's i el PSC hi van votar en contra.

A la sessió, també es va aprovar una moció per mostrar el rebuig a la sentència del Tribunal Suprem que inhabilita el president

Quim Torra. La moció la va presentar Força Lloret i va comptar amb l'adhesió de Junts per Lloret i ERC. El debat va generar molta tensió, com sempre que es tracten temes relacionats amb el procés sobiranista al ple lloretenc. Els grups es van posicionar en els dos extrems. Aquest cop, això sí, els quatre regidors no adscrits van decidir abandonar la sessió mentre es feia aquest debat i no van participar en la votació.

C's, Lloret en Comú i el PSC van ser molt crítics amb l'actitud de Torra en no voler despenjar la pancarta quan se li va requerir i també amb l'independentisme en general.

En canvi, Junts per Lloret, ERC i Força Lloret van rebutjar rotundament la sentència del Tribunal Suprem que inhabilita Torra. A més, la moció aprovada també declara l'Ajuntament de Lloret al costat de les institucions d'autogovern del país com són el Parlament, el Govern i el seu president, i insta als agents polítics de Catalunya a una resposta unitària davant d'aquesta situació insòlita, extraordinària i d'una anomalia democràtica sense precedents. ■

arquitectura urbanisme

Joan Salvador Suris i Sala, arquitecte.

arq(i)tec
SURIS ASSOCIATS

C/. Esperança nº 45 baixos. Blanes -GJ-

Tel/Fax. 972.335.827
Mobil. 630.970.991
mail. arq.tec@coac.net
web. www.arqitec.cat

PARTNER
KNX

GR GIRONÈS I RODÉS, S.L.
Scs. de J. Gironès, S.A. · Fundada el 1962

Aigua · Gas · Electricitat · Climatització · Calefacció
Plaques solars · Domòtica · Manteniment Industrial

Jaume I, 70 · 17300 Blanes · Tel. 972 330 660 · Fax: 972 351 820
info@gironesirodes.com

Olga Casado,
periodista

Albert Robert és el primer tinent d'alcalde i regidor del teatre, urbanisme, informàtica i noves tecnologies a l'Ajuntament de Lloret de Mar. També és regidor del nucli antic i el barri de pescadors amb l'Albert Ferrández, i de Roca Grossa i les urbanitzacions, amb Jordi Orobitg. A més, és el president del PDdeCAT al municipi.

Un dels projectes que es pretén impulsar, des del consistori, és la revitalització del nucli antic. Quines millores o actuacions es preveuen?

Ens van comunicar que sortia una línia de subvencions a la qual podíem accedir amb actuacions dedicades exclusivament al nucli antic. Vam fer un document, amb un seguit d'inversions, valorat en 4 milions d'euros. No obstant això, són unes línies que només enfocquen les inversions. Per això, estem treballant també a crear un document, que ens marqui pautes i guies per promoure que la gent tingui ganes d'anar a viure o treballar al barri.

Això passa per establir inversions en noves obertures i bonificacions en IBI de persones que van a viure a aquesta zona. També, estem treballant en diferents plans urbanístics que permetin l'obertura d'espais verds. Així mateix, estem promovent uns espais singulars del barri. Per exemple, les escales situades al Carrer de la Fàbrica, es podrien pintar d'una manera singular i fer en la punta una placeta petita amb uns bancs i unes llums.

A més, el nucli antic és un barri que fa temps que està en degradació: hi ha molts edificis buits que s'estan ocupant i problemes de seguretat. Estem parlant amb els bancs per intentar-nos quedar amb aquests edificis i fer habitatge social, perquè almenys estigui controlat i gestionat per l'Ajuntament.

Ha finalitzat gran part de les obres previstes per la Plaça Pere Torrent. Com valora els resultats?

Ens hem trobat amb un problema molt gran i és que a l'inici de l'obra es va fer una cata del gruix paviment de la plaça, on es va veure que segons el projecte hi havia un gruix, i a la realitat hi havia molts menys centímetres. Això, posava en perill l'estabilitat d'aquesta plaça. Com que la partida era limitada, teníem uns 800.000 €, vam haver de destinar un 40% d'aquests diners a reforçar aquest paviment que teníem més petit. Per tant, de les quatre illetes que hi havia al projecte inicial, hem hagut de treure la més gran amb una pèrgola.

Ara, ens trobem en la fase final. Estem a punt de començar la pintura de la plaça, reparar panots que quedaven per millorar i posar unes lletres escultòriques, que això ens fa una especial il·lusió. Individualment, són escultures però si et poses en un punt concret de la plaça, podràs llegir la paraula Lloret. Això farà parlar, hi haurà a qui li agradarà i a qui no, però almenys, no seran les lletres típiques, que ja estan molt vistes.

L'ajuntament ha realitzat arranjaments a la plaça Pere Torrent per tal d'evitar que l'aigua es filtri al pàrquing municipal que hi ha a sota. Com s'ha solucionat aquest problema?

Al costat, hi ha el carrer Torrentó, que es diu així perquè anys enrere hi havia un torrent, hi passava aigua. La gent ha anat fent obres i obstaculitzant el camí

de l'aigua, però aquesta segueix entrant i passant per allà. Arriba un punt en què es troba la plaça, es deu fer una mica de bassa entre el sostre i el terra a dins, i quan troba un forat cau. Hem decidit controlar les sortides de l'aigua fent forats a diferents punts de la plaça i canalitzar. Ara, el sostre del pàrquing té unes canaleres on l'aigua surt, la reconduïm al clavegueram i se'n va. D'una manera prou barata, perquè ens hem gastat uns 8.000 €, hem solucionat el fet que l'aigua caigui sobre els vehicles o el pàrquing. L'aigua segueix caient, però la reconduïm i ens l'emportem.

Estem treballant també a crear un document que ens marqui pautes i guies per promoure que la gent tingui ganes d'anar a viure o treballar al barri

La Plaça Pere Torrent és la primera de Catalunya amb realitat augmentada. És possible convergir urbanisme i tecnologia?

Fa dos anys i mig ens van donar una subvenció de 3,2 milions d'euros, amb el projecte de Red.es. És un projecte molt ambiciós que consisteix en actuacions tecnològiques destinades al municipi. Crec que aquest primer semestre del 2021 es farà realitat perquè per fi el podrem licitar. A més, farà cosa d'un any, la Generalitat ens va donar un reconeixement com a municipi Smart, per apostar per les noves tecnologies en el nostre municipi.

Tenen previstes altres iniciatives d'aquest tipus?

Una de les actuacions més importants, si el 2021 surt la licitació abans esmentada, és crear el centre d'intel·ligència turística. Consisteix a posar uns dispositius i sensors, a diferents punts del municipi per poder saber en tot moment que estan fent i perquè els nostres clients, que són els turistes. D'aquesta manera, es podrien prendre decisions molt més acura-

des i ajustades a les seves necessitats. També hi havia un altre molt interessant, que consisteix a canviar tots els fanals de llum del passeig del municipi i posar uns projectors que apuntin a la sorra i a la platja. A les nits d'estiu farem uns jocs lumínics musicals que donaran també una singularitat tecnològica al nostre municipi, i en el litoral català, perquè no s'ha fet enlloc.

Les epidèmies han propiciat grans transformacions urbanes al llarg de la història. Quins canvis comportarà la pandèmia, en matèria d'urbanisme, al municipi?

En temps de pandèmia, quan estàvem confinats i ens donaven aquelles dues hores per sortir a passejar o fer esport, vam tancar el passeig marítim pels viants, perquè circulés la gent en bicicleta o caminant. Vam trobar molt positiu tenir la primera línia de mar sense fums i cotxes aparcats i que es pogués passejar tranquil·lament. Estem esperant que arribi l'autopista que connecta des de Tordera fins a Canyelles, i això desviaria tot el trànsit. Quan això sigui una realitat, ens podrem plantejar "tancar" el poble, si volem. Ara hem necessitat obrir.

Recentment, s'ha construït una casa a Lloret Blau en poc més de vint hores i inscrivint-se en la tendència de la construcció passiva, que trenca amb el maó i retorna a la fusta com a element base per fer edificacions, reduint emissions i escurçant el temps d'edificació. En l'urbanisme, és possible l'exploració de noves tendències?

En l'àmbit públic, sí. I en l'àmbit privat, no només té cabuda sinó que a més els hem de subvencionar. Ja hi estem treballant i ho tinc pensat per les properes ordenances municipals. Des del departament, hem de treballar una ordenança que bonifiqui tots aquells particulars que vulguin tirar endavant cases i energies sostenibles, i que per tant, millorin la natura i el medi ambient.

És factible construir al municipi un edifici públic fet de fusta o materials sostenibles? Ho imagines?

Sí, imaginar-m'ho m'ho imagino, però ho veig difícil perquè nosaltres ara mateix no ho tenim pensat. Comprar potser sí, però construir de zero, segur que no, perquè no tenim els diners i els que tenim els destinarem a l'àmbit social.

Hem de treballar una ordenança que bonifiqui tots aquells particulars que vulguin tirar endavant cases i energies sostenibles

Però, estic convençut que la millor manera de promocionar això és donant exemple. Ens hem reunit amb una empresa de plaques fotovoltaïques, perquè l'autoconsum d'energia solar pot ser sostenible per l'ajuntament. També ens van fer unes propostes d'unes cases de fusta que són sostenibles pels punts de venda de gelats de les platges i els xiringuitos. Hem d'apostar per això i incentivar-ho. L'autogestió de l'energia ha de ser impulsada per l'administració pública. Crec en l'energia fotovoltaïca i a Lloret de Mar, sol no en falta.

Un dels sectors més afectats per la pandèmia ha estat el de la cultura. Una de les àrees que gestiones és el teatre, com s'ha adaptat a les noves circumstàncies?

Al teatre, hem apostat molt per seguir fent cultura, perquè enteníem que en dies difícils per la gent, que no té feina ni tampoc té ingressos, era importantíssim ajudar-los a desconnectar una mica d'aquests mals moments que es poden estar passant. Com al teatre ho teníem molt limitat, ho fèiem des de fora: a la plaça del Germinal Ros, a les places, petits espais, etc. Això va anar molt bé i la gent responia. Vèiem gent que no estem acostumats a veure al teatre i que en canvi venien a aquests llocs. A més, ho fèiem gratuït o pràcticament gratuït.

De fet, hem estat nominats pels Premis ARC, guardó molt important a Catalunya, com a un equipament municipal que ha tirat endavant les propostes culturals en temps de pandèmia i això ens fa una especial il·lusió perquè és un reconeixement a tota aquesta feina que hem fet.■

Vigila, no hi piquis!

Joan Cabarrocas,
periodista

Les notícies falses anomenades popularment com a *fake news* són un dels temes que tenen una gran influència a les nostres vides des de ja fa uns anys. La campanya presidencial dels Estats Units de 2016 i el referèndum del *Brexit* van col·locar el terme en boca de tothom. A causa de la força que van prendre en els discursos polítics i la seva utilització per enganyar als ciutadans, aquest mot va ser anomenat paraula de l'any pel Diccionari Collins l'any 2017

Que són les «fake news»?

Les *fake news* no volen informar sinó influir en l'opinió pública per intentar canviar-la. Intenten desinformar a través de mentides i enganys. Quan una *fake news* dona credibilitat al que el lector pensa, es fa més senzill que es comparteixi i sigui llegida per més públic. Els lectors solen llegir informacions afins a les seves idees, ja que d'aquesta manera corroboren els seus ideals. És per aquest motiu que les *fake news* acostumen a tractar temes polítics, socials o econòmics, ja que és aquí on es troben els pensaments més polaritzats. En aquests últims anys s'han vist sobretot en política, ja que el que busquen és afavorir o perjudicar algun dels aspirants. Tot i que pot semblar que les *fake news* són fetes pels ciutadans, majoritàriament no és així, ja que són els mateixos governs, institucions, mitjans de comunicació, partits polítics... els grans instigadors de les mentides més sonades de l'història.

Les notícies falses no són noves ni molt menys, la que es coneix com la primera *fake news* de la història contemporània va ser publicada pel diari americà *The Sun* l'agost de 1835. Aquest mitjà de paper, un dels més venuts d'aquella època, va relatar als seus lectors com un científic de nacionalitat britànica havia descobert vida intel·ligent a la Lluna. Segons es va publicar en aquest diari, el científic va observar amb un telescopi de grans dimensions vida en un dels satèl·lits naturals de la terra. Aquest diari va continuar informant d'aquesta mentida durant 6 dies, del 25 al 31 d'agost. En cada edició del diari, el mitjà explicava com el científic anava fent avanços en la seva recerca, fins i tot van arribar a publicar que havia vist éssers lunars molt semblants als humans a la superfície de la Lluna. Aquesta notícia va ser tan sonada que va arribar fins i tot a Europa, motiu pel qual molts mitjans del continent van fer ressò d'aquesta troballa. Després de descobrir que aquesta notícia era totalment falsa, va passar a anomenar-se la Gran Mentida de la Lluna.

Internet i les xarxes socials fan volar les «fake news»

A internet les *fake news* han trobat l'impuls necessari per arribar a tots els ciutadans. Des de la seva aparició, internet s'ha anat convertint a poc a poc a un element amb molt de pes a la vida humana. Actualment s'utilitza per a comunicar-se, treballar, buscar informació i visitar perfils a les xarxes socials, entre molts altres usos que proporciona el món virtual. L'ús d'internet i de les xarxes socials ha influït en la circulació, encara més veloç, de totes aquestes notícies falses que circulen per la xarxa. Amb l'arribada d'internet han sorgit pàgines d'intoxicació informativa a partir de notícies falses i, la seva difusió per les xarxes socials s'ha convertit en una arma que, en entrar en processos electorals en països democràtics, pot convertir en vulnerables les nacions amb aquesta mena de mecanismes de participació ciutadana.

Les informacions que es publiquen a les xarxes socials no passen cap mena de control previ per verificar el seu contingut, ja que cada usuari és lliure de compartir la informació que cregui convenient, per això des de diverses plataformes de *fact-checking* es treballa per verificar i desmentir moltes de les informacions que hi circulen. Aquesta sobreinformació que es troba a les xarxes socials crea un

«Tendim a seleccionar la informació que reafirma les creences pròpies»

ecosistema perfecte perquè les *fake news* s'estenguin. El *fact-checking* s'ha convertit en una de les tècniques per excel·lència per combatre les notícies falses. Consisteix a verificar les dades abans de publicar una notícia, o en el cas que ja hagi estat publicada, desmentir el contingut d'aquesta. Aquesta tècnica ja és implementada per la majoria de mitjans de comunicació per verificar tot el contingut que els hi arriba abans de publicar-lo, n'hi ha varis que fins i tot tenen un propi departament de verificació.

El que no saben molts dels usuaris que comparteixen aquestes informacions malicioses és que danyen el dret d'informació i de llibertat d'expressió que tenen els ciutadans en qualsevol democràcia. Aquest fet comporta un atac als drets dels ciutadans que pot derivar en diverses sancions. ■

«El fenomen de les fake news s'està utilitzant com a excusa per retallar llibertats i drets fonamentals»

Contra les «fake news»

«El que es necessita per lluitar contra les fake news és més i millor democràcia, i menys tecnofòbia i criminalització de les llibertats»

Per contribuir a la consolidació d'aquesta democràcia i fomentar el coneixement i l'esperit crític, Raig Verd publica **#FakeYou. Fake news i desinformació**, un projecte dirigit per l'activista impulsora d'Xnet, Simona Levi. El llibre és una eina de defensa contra les retallades de les llibertats fonamentals i una arma contra les noves formes de manipulació, mentida i falsificació. ■

#FakeYou
Simona Levi i diversos autors
Raig Verd Editorial
Col·lecció Ciclogènesi
224 pàgines
PVP 16 €

ÒPTICA PLANELLS Plaça Verge Maria, 1 · 17300 Blanes
T. 972 33 69 58

La teva salut visual és la nostra prioritat!
T'oferim un servei integral per cuidar des d'avui la salut dels teus ulls
Detectar a temps una malaltia ocular és evitar que la teva vista es vegi afectada d'una manera irreversible

REFRACCIÓ COMPLETA
IDENTIFICACIÓ I CONTROL
QUERATOCON
GLAUCOMA
CATARACTES

Despeses imprevistes i ajudes realitzades a Tossa per afrontar la crisi originada per la Covid-19 i les catàstrofes naturals de 2020

L'equip de govern de Tossa ha portat a terme un seguit de mesures econòmiques per fer front a la crisi originada per la Covid-19 i per les catàstrofes naturals d'aquest any 2020

El conjunt de totes les accions, ajudes, assessoraments i modificacions de pressupostos superen els dos milions d'euros.

Cap pressupost municipal contempla previsions per fer front a situacions tan extraordinàries com les viscudes en aquest 2020. Per poder-hi fer front, ha estat necessària la renúncia per part de totes les regidories de les seves partides assignades, donant prioritat al resum de mesures que presentem.

Pel que a la **COVID-19**, destaca:

1. Subvenció de 275.000 € a empresaris i famílies. Concretament, 200.000 € a empreses, professionals i autònoms i 75.000 € a persones o famílies en situació de vulnerabilitat econòmica.
2. Subvenció per empreses d'allotjament, hotels, pensions, apart-hotel i càmping. Amb un import previst inicialment de 100.000 € fins a un topall de 200.000.
3. No cobrar la taxa d'ocupació de via pública de l'any 2020. La mesura ha beneficiat uns 350 establiments, que s'estalviaran uns 360.000 € que l'ajuntament deixarà d'ingressar.
4. Reducció de la taxa d'escombraries en el sector comercial. L'Ajuntament ha tirat endavant tots els tràmits per a realitzar la devolució de l'import equivalent a les setmanes que el sector comercial va estar tancat per l'estat d'alarma i el nou període que estem vivint.
5. L'equip de govern farà aportacions voluntàries al banc d'aliments. Cada regidor decidirà quin import de la seva retribució des del mes de juny i fins desembre.
6. Acord amb SOREA. L'Ajuntament no pagarà el cost de l'aigua de les seves instal·lacions esportives fins l'any que ve.
7. Reducció del 50% del preu anual als concessionaris de platges. Són un total de 36 empreses que fan diversos serveis a les 16 platges del municipi. Valorat en uns 160.000 €.
8. Conveni amb el Consell Comarcal d'assessorament a empreses. Ha suposat que algunes empreses locals tramitesin ajudes per valor d'uns 130.000 €.
9. Reforç del banc d'aliments amb 12.000 €
10. Adaptació de les escoles a les mesures Covid-19. Accions valorades en uns 7.900 €
11. Adaptació de les platges a la normativa Covid de personal i servei intensiu de neteja serveis i espais públics. Import estimat en uns 48.500 €

D'altra banda, s'ha ideat un paquet de mesures que s'estructura en:

1. Ajuts a l'emergència social.
2. Suport a l'activitat econòmica.
3. Sensibilitat en la contractació, proveïdors i pagaments.
4. Reajustament en la pressió fiscal local.

Les mesures són les següents:

1. En ajuts a l'emergència social:

- I. Creació d'una oficina per a gestionar les ajudes a veïns arran de la Covid-19. L'oficina es troba ubicada a Can Ganga.
- II. Suport logístic en matèria de distribució de lots de menjar cedits per supermercats i Càrites (banc d'aliments) per pal·liar la possible crisi alimentària pel confinament.
- III. Creació d'una línia d'ajuts i/o exempció concessions entitats esportives pel pagament del cànon municipal (part proporcional).
- IV. Entrega a domicili de les targetes menjador del Consell Comarcal.
- V. Servei gratuït de classes de repàs als alumnes els mesos de juliol i agost.
- VI. Proporcionar targetes de telefonia mòbil per a garantir que tots els infants i adolescents de Tossa poguessin seguir el programa d'ensenyament on-line.
- VII. Reparació i entrega de tots els equips informàtics disponibles a l'escola i institut per poder realitzar classes online.
- VIII. Subvenció de material sanitari pel curs 2020-2021.
- IX. S'ha signat un conveni amb la Fundació SER.GI en matèria d'habitatge vinculat a Serveis Socials per a la creació, per exemple, d'un servei de mediació en la rebaixa dels lloguers de locals i els espais d'activitat econòmica amb la propietat.

2. En suport a l'activitat econòmica:

- I. Creació de l'Oficina d'Atenció a l'Empresa (OAE) a Can Ganga per atendre totes les consultes i tramitacions generades per la Covid-19, en concret per a empreses, autònoms, professionals i entitats locals.
- II. Dinamitzar l'economia local amb una línia de suport per la gestió i tramitació dels ajuts i subvencions de diferents administracions que es

dediquin exclusivament a afectats per la Covid-19, en àmbit d'empreses i autònoms.

- III. Creació d'un programa específic post-Covid-19 de suport a empreses, emprenedors, professionals i comerç.
- IV. Canvi d'estratègia de Promoció Turística i suport al comerç local.
- V. Exempció del cobrament de taxa per ocupació de la via pública en la celebració de la Fira de Nadal.

3. Sensibilitat en la contractació, proveïdors i pagaments:

- I. Pagament immediat de factures de les empreses proveïdores i autònoms de subministraments i serveis que hi hagin pendents de pagament i que ho sol·licitin per tal d'ajudar a la liquiditat.
- II. Abonament dels danys i perjudicis ocasionats durant el període de suspensió als contractistes, prèvia sol·licitud i acreditació, per les despeses salarials, de manteniment de la garantia definitiva, de lloguers o manteniments de maquinària, instal·lacions i equips, i de pòlisses d'assegurances vinculades al contracte.
- III. Establiment d'una partida específica per a l'augment d'hores de disposició dels serveis essencials en matèria de seguretat i brigada municipal.
- IV. Posada en marxa dels mecanismes necessaris per a condicionar el teletreball en l'organització de l'Ajuntament i eines tecnològiques per a la millora de la connectivitat i coordinació dels diferents serveis.
- V. Posada en marxa de mecanismes extraordinaris en matèria d'informació ciutadana i comunicació per tal de mantenir informada als veïns i veïnes.
- VI. Manteniment de la prestació de serveis i subministrament de les empreses proveïdores de l'Ajuntament per mantenir la seva activitat econòmica.

4. Reajustament en la pressió fiscal:

- I. Modificació dels períodes de pa-

gament dels contribuents que hagin optat pel pagament domiciliat dels impostos municipals en cas que tinguin afectació IBI, IAE, ICIO pel que respecte al primer i segon fraccionament.

- II. Modificació dels períodes de pagament dels contribuents que hagin optat pel pagament domiciliat dels preus i taxes municipals pel que respecte al primer i segon fraccionament.

I pel que a **CATÀSTROFES NATURALS:**

L'informe de valoració de desperfectes i danys públics causats pel pas a principis d'any del temporal "Glòria" detallava danys a platges, mobiliari urbà, zones boscoses, o afectacions a edificis municipals o a serveis com l'enllumenat públic. A tall d'exemple, es va perdre gran quantitat de sorra de la Platja Gran, de la Mar Menuda i d'Es Codolar, i es van produir desperfectes a tots els serveis de les platges del municipi (instal·lació elèctrica, aigua, WC, ancoratges, aparcaments desapareguts, etc). A les zones boscoses, afectacions als accessos a les cales a causa de roques o arbres caiguts; a edificis públics, fortes filtracions d'aigua i diversos desperfectes; molts serveis afectats com l'enllumenat públic o la línia de telèfon; i danys en gran part de mobiliari urbà com les tanques metàl·liques del passeig de Sant Ramon de Penyafort o els bancs i els fanals del front marítim. Arran d'això, es va destinar una partida de 341.000 € per a arranjament i també es va portar a terme el servei de contenidors gratuïts per a totes les empreses del front marítim i es va subvencionar al 100% l'import de la llicència per a les obres o reformes causades pel temporal.

Uns mesos més tard, es va haver de destinar 28.000 € més per a noves riudades que hi ha hagut al municipi.

Pel que a **FUTUR:**

Per a l'any 2021 s'ha previst la reducció d'un 10,2% de l'IBI, el que suposa que els veïns i veïnes de Tossa pagaran 528.378 € menys en aquest concepte l'any vinent. ■

SIMÈTRIC

marcs a mida

C. Vall de Venècia, 40
LLORET DE MAR

Tel. 972 37 00 87
simetriclloret@hotmail.com

CLÍNICA DENTAL

Fernando L. Cepeda Valdez
ODONTÒLEG
Col·legiat núm. 1.202

Plaça d'Espanya, 5, 1r
17300 Blanes (Girona)

Hores convingudes:
Tel. 972 336 250

Telèfon urgències
629 854 637
fcpda2010@hotmail.com

Josep Borrell, filòsof

El dònut salvavides

Abans de que esclatés la situació actual relacionada amb la COVID-19 havíem previst publicar aquesta sèrie de tres articles, tres cabil·lacions, al voltant del nostre model de societat. El primer va veure la llum en el darrer número de Celobert abans del confinament, però els altres dos ja no van tenir ocasió de ser publicats.

«D'enèssimes senyals» n'hi ha moltes. Estan per tot arreu i només cal posar-hi una mica d'atenció, cosa gens fàcil donat el context de desinformació en que vivim. Però aquesta és, també, una altra d'aquestes senyals. Amb aquest article tanquem la sèrie de tres peces sobre la incapacitat humana d'actuar solidariament amb ella mateixa i el planeta, però tampoc seria gens estrany que la recerca continués.

Estem en problemes. Darrerament hem estat estirant més el braç que la màniga i ara ens trobem que la branca sobre la qual estem asseguts es balanceja perillosament. Tot fa pensar que caurà, però potser encara tenim una opció. La tenim, però sabem que no sabrem aprofitar-la.

Hi ha diferent gent que encara és optimista, i intenta definir les condicions de vida en les quals la nostra espècie pot aspirar a sobreviure en el planeta. Gent com Kate Raworth, que parla de l'economia del dònut. Imagineu-vos que dibuixem un dònut (dos cercles concèntrics). La línia interior representa el llindar per sota del qual la vida dels humans deixa de ser digna en els termes que considerem actualment. I per sobre de la línia exterior, es donen les condicions en les quals la vida al planeta deixa de ser sostenible en termes d'ús de recursos, diversitat biològica, etc. És a dir, el dònut, el que queda entre les dues línies, representa una desitjada franja en la qual els humans podem mantenir la dignitat d'una vida a la qual ja ens hem acostumat, i que continua essent assumible pel planeta. Per sota de la línia inferior la vida no és digna. Per sobre de l'exterior, no és sostenible.

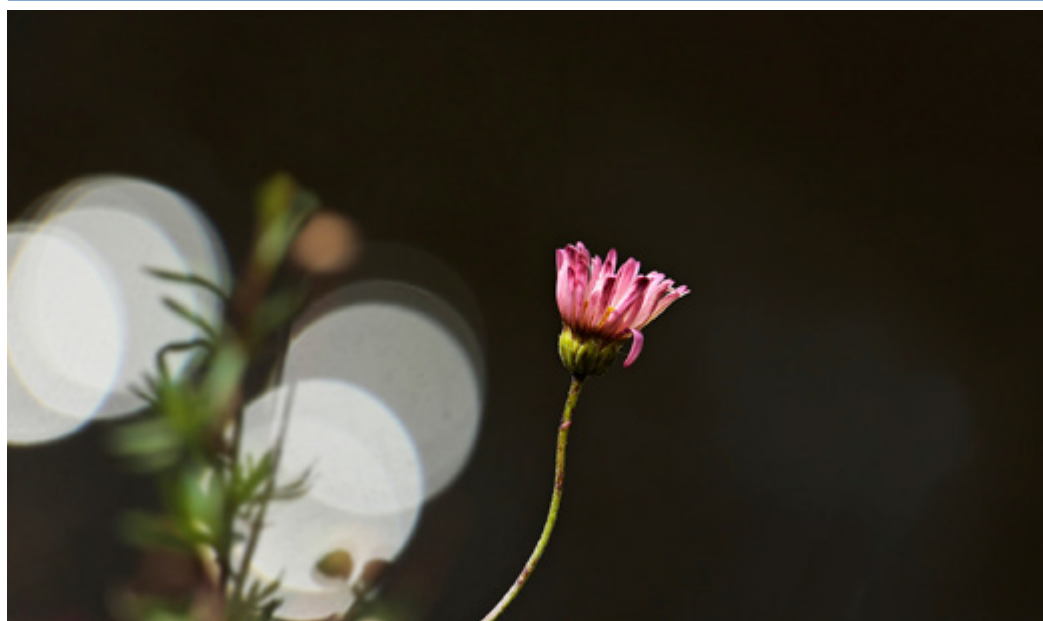
Aquesta teoria del dònut, convertit en salvavides i font d'esperança per als humans, posa sobre la taula dos factors que estan sobre la taula ara mateix. Està clar que ningú del primer món (on rau l'autèntic problema) vol deixar de viure una vida com la que tenim: amb Internet, amb possibilitats de viatjar per tot arreu, amb l'opció de menjar qualsevol cosa a qualsevol època de l'any, etc. Però està clar que en el camí entre nosaltres i la possibilitat de sobre-

viure hi ha d'haver alguna cosa que caigui, i es quedi pel camí. Què serà? Segons Raworth, no pot ser res que afecti a la vida digna. I aquí ens podríem embarcar en el debat de què és una vida digna. Però encara no ho farem.

Entre nosaltres i la possibilitat de supervivència, també caldrà valorar quines són les condicions de sostenibilitat de la vida al planeta. És a dir, haurem de veure on està la línia de fora. I tot fa pensar que, novament, eixamplar aquest horitzó tindrà un preu, alguna conseqüència. Dit d'altra manera: què canviarà perquè la vida sigui sostenible? Haurem de consumir menys aigua? Haurem de controlar la població mundial? Haurem de renunciar a conduir cotxes que cremin benzina o utilitzin bateries difícils de reciclar?

La teoria del dònut planteja una dicotomia ètica i mediambiental, i ens obliga a preguntar-nos sobre quina és la distància entre les dues línies. Quina distància separa la vida digna de les condicions de supervivència al planeta? I, llegida des d'una òptima més pragmàtica, ens posa davant d'un mirall que ens hauria d'impulsar a actuar, a emprendre accions i a renunciar a coses. Però ja vam parlar fa unes setmanes de com de difícil és actuar racionalment tot i saber què cal fer per salvar-nos. També vam parlar de la implacabilitat del sistema econòmic hiper-racional que hem creat. I en aquest cas, dos i dos ja sabem quant fan.

Hi ha tot un seguit de preguntes que se'ns obren i se'ns plantegen al respecte. Sabrem què fer? Podrem actuar? Actuarem? La meua aposta: ja no hi ha espai entre les dues línies. I, encara més, no el sabrem crear. Quina és la vostra? ■

Pensar i estar completament viu és el mateix. Hannah Arendt

RAONS ECOLÒGIQUES I DE SALUT

Lluís Amat, editor

Els plàstics que llancem acaben als nostres budells

Els plàstics han transformat la vida quotidiana. És evident que aporten molts beneficis socials i ofereixen avenços tecnològics i mèdics presents i potencials. El seu ús és cada vegada més estès: la producció anual supera els 300 milions de tones. Cada minut es compren un milió d'ampolles de plàstic i dos milions de bosses de plàstic a tot el món. A final de l'any, s'estima que s'haurà produït tant plàstic amb bombolles per embolicar, que podrà donar deu voltes a l'Equador.

«Un estudi fa palès que els plàstics han entrat en la cadena alimentària humana»

L'ús actual del plàstic no és sostenible; tant per la disminució de les reserves de combustibles fòssils, com per la capacitat finita d'eliminar els residus. Entorn el 4% de la producció mundial de petroli s'utilitza com a matèria primera per fabricar plàstics i un percentatge similar, es requereix a font d'energia

durant la fabricació. Malgrat el cost, més d'un terç de la producció actual s'utilitza per fer articles d'un sol ús. I s'estima que només s'ha reciclat un 9% de tot el que s'ha fabricat –a Europa, on més es recicla, arriba al 30%. La resta, s'incinera o esdevé deixalla.

Al mar, entre el 70 i el 80% de les deixalles són plàstics. La baixa taxa de descomposició –algunes restes trigaran més de mil anys en desfer-se– fa que el plàstic s'acumuli i persisteixi en mars, oceans i platges d'arreu. També es troben residus plàstics tant en l'exterior com en l'interior d'espècies marines grans, com tortugues marines, foques, balenes i ocells. Però, què passa amb el que no veiem?

A la cadena alimentària humana s'han trobat microplàstics, partícules menors de cinc mil·límetres, que provenen de plàstics en degradació o bé perquè han estat fabricats especialment per a la indústria cosmètica (especialment per a productes de peeling facial i corporal). Hi han entrat a través d'organismes marins més petits, com ara peixos i mariscs, que els han incorporat en els seus teixits; però també per l'aigua –tant de l'aixeta com d'ampolla.

Van donar positiu per a microplàstics totes les mostres d'un estudi en el qual han participat persones provinents de vuit països: Finlàndia, Itàlia, Japó, Països Baixos, Polònia, Rússia, Regne Unit i Àustria. Els resultats –validats per l'Agència de Medi Ambient d'Àustria– van ser presentats pels investigadors de la Universitat Mèdica de Viena, en la trobada que la Unió Europea de Gastroenteròlegs (UEG) va celebrar a Viena entre el 20 i el 24 d'octubre.

Les persones que van participar descrivien en un diari els aliments ingerits durant la setmana, que acompanyava el mostreig de les femtes. El que més descrivien eren aliments embolicats en plàstic, aigua d'ampolles de plàstic... No hi havia cap vegetarià i sis van consumir peix de mar. El cent per cent de les deposicions van donar positiu a la presència de microplàstics. Se'n van identificar fins a nou tipus diferents d'entre cinquanta i cinc-cents micres; i les partícules més comunes van ser de polipropilè (PP) i de tereftalat de polietilè (PET).

Què significa per a la salut humana? No hi ha pràcticament estudis. Fins ara, s'ha vist que en ratolins els plàstics

poden afavorir reaccions al·lèrgiques i de rebuig. Per això es tem que en budell humà, a més d'afectar la tolerància i la resposta immune, la bioacumulació pugui també potenciar la transmissió de productes químics tòxics i patògens.

Se sospita que les partícules més petites poden passar al corrent sanguini o limfàtic, i acabar al fetge o a altres òrgans. En aquest cas, el que es tem és que puguin alterar el sistema endocrí.

Per tant, per raons ecològiques i de salut, la Unió Europea ha obert la porta a prohibir la comercialització de plàstics d'un sol ús per a 2021 en els casos que hi hagi articles alternatius –com ara plats, coberts, gots, palletes, pals de globus... A multiplicar la reutilització per a reduir fins al 25% dels plàstics pels quals encara no s'ha trobat substitució –com són els recipients d'alguns aliments. I a reciclar el 90% de les ampolles d'aigua, també per a 2025.

Cal doncs reflexionar sobre l'ús que fem dels plàstics; per a què calen i quan ens en podem estar de fer-los servir. ■

MERCÈ PLA MODELANT PENSAMENTS A TRAVÉS DE LA CERÀMICA

Marina Garcia i Carbonell, historiadora de l'art

Actualment pot ser paradoxal afirmar que la ceràmica, tot i ser un element quotidià a les nostres vides, és una de les disciplines artístiques més desconegudes. Dins de la Història de l'Art, les mal anomenades arts decoratives o aplicades, han contribuït a la seva banalització en el món occidental. Mercè Pla (Barcelona, 1959) reivindica a través de la seva obra l'ofici de ceramista com un fet contemporani i transgressor anant més enllà del prejudici que pot significar treballar amb aquesta matèria i no una altra en les seves obres. Des dels 16 anys va començar a experimentar amb la ceràmica; una tècnica que li permet explorar tot el seu món interior a través de la tradició passant per l'abstracció i l'expressionisme.

El taller de Mercè Pla es ple a vessar de creacions que expliquen la seva fructífera trajectòria i ajuden a entendre el seu microcosmos artístic. Una personalitat en la que la introspecció i l'art, entès com una via d'expressió dels sentiments i pensaments, són una constant. El llenguatge de la ceràmica li permet crear de principi a fi en un punt d'inflexió on pivota entre l'artista, l'artesana i la creadora. I es que les mans del ceramista són l'inici d'un camí llarg de creació per poder entendre's a si mateix i al món que l'envolta.

A través del modelatge del fang, l'obra es va gestant amb un contacte directe i molt íntim amb l'artista. Tal vegada, com si jugués a fer de déu, va transmutant la matèria provinent de la pròpia terra, en pensaments que culminen en una peça artística.

EL GERRO COM A ELEMENT PRIMIGENI

El gerro, més enllà de l'ús que se'n fa, conforma una de les formes de representació ceràmica més tradicionals i més contemporànies alhora. Dins de l'obra de Mercè Pla s'exemplifica la fusió entre artesanía i disseny per a acabar convertint aquesta peça en una escultura. De la mateixa manera que les formes sinuoses del cos humà poden inspirar als artistes, els gerros poden ser treballats com elements autònoms deslligats del seu caràcter banal i elevant-los al fet artístic. Aquestes primeres peces, realitzades plenament a mà i sense torn, van anar assolint una línia orgànica que ben aviat es va veure truncada per un estil més pròxim a l'abstracció.

El gerro va ser el punt de partida a una obra més estructural. El treball amb planxes, deixant de banda les formes sinuoses, va portar-li al camí cap a una obra més constructivista. En aquest sentit podem referir-nos abastament a la seva sèrie *Finestres a l'interior*, 2015 en la que explora l'arquitectura de les peces, la relació entre el buit i el ple, elements tots ells sorgits de l'esquematzació d'un gerro. A través de les obertures, realitzades estratègicament en la matèria, ens permet intuir-ne l'interior. Les formes escairades i geomètriques conflueixen per donar lloc al ple i al buit en una mateixa peça.

LA RECERCA ORGÀNICA A TRAVÉS DEL TORN

El treball amb el torn agafa el protagonisme a la sèrie *Orgànic*, 2016. És potser una de les seves col·leccions que més s'aproximen a una estètica que beu directament de l'antiguitat clàssica i del modernisme. La tècnica de la ceràmica és emprada per l'artista de principi a fi, sense cap sedàs. Es conjuguen diversos inputs: la reminiscència ètnica, l'origen de la matèria en la terra i l'antiguitat vista des del prisma contemporani. El gerro és l'origen, la peça mare en la qual va començar tot.

«Penso en l'espai que queda atrapat dins de cada escultura, lluny dels nostres ulls. [...] busco com resoldre aquesta inquietud fent finestres, que ens permetran intuir aquest interior i fer-lo present a partir de les obertures que faig a les peces»

«Les formes sinuoses creades amb el torn, juntament amb els seus colors, ens apropen a un món molt mediterrani. [...] aquesta sèrie, resumeix diferents estils que han estat i són referents de la nostra Història de l'Art»

«Sempre intentes buscar-te com a artista, explorar noves maneres de expressar-te, jugar amb les tècniques i els materials»

L'ÀNIMA DE L'ARTISTA EN LA MATÈRIA

Amb la fusió de les tècniques emprades anteriorment, modelatge a mà, torn i treball amb planxes neix la sèrie *Ànimes*, 2017. A través dels rostres treballats esculturalment dóna a conèixer un sentiment individual que després es torna col·lectiu en les sales d'exposició. Aquesta etapa és la més introspectiva de l'artista i la que potser deixa entreveure amb més evidència l'evolució de l'estat emocional de l'autora. Alhora és una reflexió sobre el funcionament del pensament humà, del fet de sentir-se empresonat o immers en el poder de la nostra ment.

A mesura que ens hi endinsem les obres van prenent un paper més interpel·lador amb l'espectador, es desfan d'aquelles presons visibles que no els deixen viure i volen comunicar-se. De la mateixa manera plasma els problemes i pors ocultes amb les presons transparents, aquest cop servint-se del vidre com a símbol del que no veiem però hi és. Cada obra acaba construint un relat comú ja que ha estat creada en un moment concret com a conseqüència de l'anterior.

CREATIVITAT I CERÀMICA

L'obra de Mercè Pla gira al voltant de la materialització de pensaments i sentiments per a que els demès puguin fer-ne la seva lectura. Afirmar que la capacitat de creació no és aliena a l'esser humà. La societat ha volgut mutilar el pensament crític i creatiu i molt possiblement el fet artístic sigui una manera de rebel·lar-se contra el que ens imposen.

«L'art és sentir. Quan surten les obres bones és quan l'artista les fa sense reflexionar massa, en el meu punt de vista l'art és sentir, si ens hi pensem massa a l'hora de crear estem adulterant el nostre sentiment primigeni»

«D'alguna manera aquestes obres mouen a l'espectador perquè acaben parlant d'ell. Tots a la vida passem aquest camí i a vegades tornem enrere. El dolor i l'angoixa són condicions humanes ningú del món pot escapolar-se, són presons que van amb nosaltres allà on anem»

«Construïm i creem perquè nosaltres mateixos puguem entendre el món, però a més volem explicar el món a través dels nostres ulls, pensaments i altres egos. Hi ha la necessitat per un costat d'entendre'ns i per l'altre costat de fer entendre la nostra pròpia interpretació del que ens envolta»

«Retrobar aquesta capacitat creativa que hi ha en cadascú de nosaltres, la creació i l'art és sanador. L'art ens torna a nosaltres mateixos. Hi ha persones que no som capaces de viure sense crear. Potser acabes essent artista perquè ets incapaç de deixar-te domar»

Duet de Finestres, 2004.
Gres lila xamotat,
planxes, cuit a alta
temperatura i esmaltat
al foc. 64 cm x 43 cm
x 24 cm

Empoderada, 2019.
Gres blanc xamotat
i gres lila. Torn,
moldejat, cuit alta
temperatura.
51 cm x 25 cm

Angoixa, 2013
Gres blanc i vermell
xamotat, torn, moldejat
i planxes, cuit a alta
temperatura i esmaltat al
foc. 33 cm x 23 cm

*Atrapats en el
Desencontre*, 2014
Gres blanc xamotat,
en caixa de vidre
tancada amb laser.
Torn, moldejat, cuit alta
temperatura. 25 cm x
17,5 cm x 22 cm

Domènec Fita (1927-2020)

El 9 de novembre ens deixava el polifacètic artista gironí, als 93 anys, després d'una vida llarga dedicada a les arts plàstiques

Joan Domènech Moner

Al migdia del 9 de novembre ens deixava el polifacètic artista gironí als 93 anys d'edat, després d'una vida llarga dedicada a les arts plàstiques. Vaig conèixer Fita l'any 1970 quan Lloret havia de ser Ciutat Pubilla de la Sardana i calia fer un monument a la dansa. Ell fou l'escultor escollit

i així va començar la nostra relació intensificada quan vaig ser delegat de Cultura de la Generalitat i vaig entrar, en nom de la institució, a la Fundació Fita, creada l'any 2000, primer a títol institucional i, després que canviés el color de la Generalitat i jo els presentés la dimissió, a títol individual, a proposta d'ells mateixos, votat per unanimitat.

En 20 anys he pogut seguir de prop la trajectòria de Domènec Fita i la seva esposa Àngela i, fins i tot, he escrit la biografia del mestre i, per tant, encara he entrat més en la seva intimitat per poder redactar el llibre, aparegut el 2014. Fita va néixer el 10 d'agost de 1927,

de pares desconeguts. Va ser dipositat a l'Hospici. Les monges i el personal de la Diputació, en descobrir-li habilitats artístiques, el van enviar a l'Escola de Belles Arts d'Olot (1943-45) i, després, a la de Barcelona (1946-52). Formà part de *Flamma*, un col·lectiu d'artistes que pretenia innovar (1948). Pintant el sostre del baptisteri de l'església de Betllem, va sofrir una caiguda la nit del 13 de desembre de 1953, que el tingué tres anys enllitat en clíniques i el deixà paraplàgic. Un cop recuperat, tornà a Girona i s'instal·là a Sarrià de Dalt (1956) i, més tard, a Montjuïc (1969). Entremig, es casà amb l'Àngela Rodeja el 2 de febrer de 1958. Estigué una època vinculat a

[...] en descobrir-li habilitats artístiques, el van enviar a l'Escola de Belles Arts d'Olot (1943-45) i, després, a la de Barcelona (1946-52)

Domènec Fita fa un retrat al seu biògraf Joan Domènech tot conversant

Cal destacar en Fita el seu valor com a gran artista incansable però, a la vegada, la seva humanitat

Era, realment, un home bo, íntegre, que es feia estimar

l'Opus Dei (1958-1972) , que abandonà per discrepàncies. Tingué una escola particular, *l'Estudi d'Art* (1979-1990) i, paral·lelament desplegà una enorme activitat que culminà amb algunes obres definitives com el *Crist jacent* de la Catedral (1957), el *Sant Benet* de Montserrat (1967), els *Tetramorfs*, de la Sagrada Família (2010), i altres. Des de 1983 era membre de l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi, estava en possessió de la Medalla d'Or de la Diputació de Girona (1991), de la de la UdG (2011), de la Creu de Sant Jordi (2006), del reconeixement del Vaticà "*Pro Ecclesia et Pontifice*" (2018) i tenia una plaça dedicada al barri de Montjuic, de Girona. Cal destacar en Fita el seu valor com a gran artista incansable però, a la vegada, la seva humanitat.

Era, realment, un home bo, íntegre, que es feia estimar. La seva mort ens ha agafat a contrapeu. Estàvem acostumats que, de tant en tant, tenia alguna sotragada, però sempre se'n sortia. Ara no ha estat així tot i que, els dies 6 i 7 de novembre d'enguany, quan ens van dir que estava ingressat, ens insinuaven que millorava. Hi va haver, a més, un fet significatiu. Va sortir d'impremta un llibre antològic de la seva obra abstracta. N'hi van portar un exemplar a l'hospital i, de seguida, va demanar les ulleres i se'l va mirar. Això el va fer feliç. El diumenge va entrar a la fase terminal amb una autèntica pau, segons l'Àngela. Va compartir el res del pàrenostre amb ella i un capellà i passà la nit estrenyent la mà de l'esposa. Va morir deixant les exèquies ben preparades. Van ser,

realment, equilibrades, solemnes i senzilles alhora. Caixa de fusta blanca simple, la bandera independentista, un llaç groc i un ram de roses grogues al cim, un recordatori auster, i una música adient –que Joaquim Rabasseda va brodar introduint alguna improvisació genial– , i els parlaments ben triats, de Quim Bover, Joaquim Comadira i Pep Radresa. I la presència del bisbe Francesc que, amb molt d'encert, va fer una diferència per a un home excepcional.

L'Àngela ha posat les roses grogues en el despatx d'en Fita, perquè es vagin marcint com la imatge d'ell allà sentat. Fita fou incinerat. El seu record, però, no s'esvaïrà mai. Que reposti en pau. ■

COPISTERIA

prim's
des de 1993

**IMPRIMINT I TREBALLANT
PER MILLORAR**

C/ Llarg 25, 17300 Blanes · Tel. 972 35 22 11 · Fax. 972 35 02 98
joanprim's@hotmail.com

Un dia perfecte

[...] El cos li demana una treva. S'ha de recuperar de l'últim combat. L'organisme és savi. Davant la repetició d'una situació avaluada com a perjudicial, salta un senyal d'alarma. La memòria l'alerta. *No hi tornis. Pensa com va anar la darrera vegada.*

L'Andrea es lleva amb la primera llum del sol que traspua pels vidres del caixer. Nota els ossos encarcerats i una lleu pinçada al coll. La forta ferum que desprèn envaeix l'espai reduït on ha dormit. La nit anterior va haver-hi gresca. Les restes del naufragi es troben escampades pel terra de la sucursal que ha triat per pernoctar. Llaunes de cervesa, burilles, paper d'alumini i restes de menjar, s'amunteguen en un cantó, lluny del llit improvisat que ha estès en un racó emprant una estoreta aïllant i el sac de dormir. Porta els pantalons xops. Una bossa de plàstic tancada amb un nus, conté el combinat de sucus gàstrics i trossos sòlids de teca banyats amb alcohol. L'Andrea és ràpida de reflexos. Va entomar la bossa per gitar-hi a dins. Si no, hauria deixat el rastre dels excessos al mateix lloc on hagués estat palplantada. Ja l'ha amenaçat amb anterioritat la dona del servei de neteja: *Si t'enganxo de nou deixant-ho fet una brega, no responc dels meus actes.*

No seria la primera pallissa que rebria. Molts s'hi acarnissen. Sovint l'han divisat passejant amb la cara inflada, desfigurada, sense rastres de blaus. Els deutes contrets amb algun camell amb males puces, les picabaralles amb altres sensesostre o els sàdics que es diverteixen atonyinant indigents, són freqüents. L'Andrea s'ha acostumat a emprar la saliva com a ungüent damunt algunes nafres.

Recull els seus objectes personals. Entafora el sac a la motxilla. Cargola l'estoreta. Surt al carrer. El seu hàbitat natural. Toca higiene personal. No s'hi mira massa. Segons l'estació de l'any, anirà a rentar-se a un lloc o n'escollirà un altre. Si és l'estiu, aprofita les fonts públiques o les dutxes de la platja. A l'hivern, amb climatologies més crues, opta pels lavabos del CAP o de qualsevol supermercat. Un cop polida, després del segon o tercer puret del dia que compra per unitats, escolta la panxa. Necessita ingerir alguna cosa però l'estómac podria rebutjar-ho. Encara resta brut i rebregat. Opta per esperar. Demanarà caritat a la sortida d'una botiga amb gran aflluència de gent. La

recaptació del matí li proporcionarà els diners necessaris pel dinar. Ha de recuperar forces. Es nota debilitada pels sobreesforços musculars executats quan han aparegut les primeres basques i ha començat a bescanviar la pela.

Avui l'Andrea defuig la colla de rodamons amb qui s'ajunta cada dia. El cos li demana una treva. S'ha de recuperar de l'últim combat. L'organisme és savi. Davant la repetició d'una situació avaluada com a perjudicial, salta un senyal d'alarma. La memòria l'alerta. *No hi tornis. Pensa com va anar la darrera vegada.* Per aquest motiu, quan una cosa a dins seu no rutlla com ho hauria de fer, s'amaga en un racó a redors del món exterior, lluny de les temptacions que la reclamen.

La minsa paga mensual que rep el dia 25, se la pot fondre en menys de dues setmanes. Com que no accepta l'ajuda dels treballadors socials que voldrien ingressar-la en un centre de desintoxicació, s'ha d'espavilar mendicant i estirant els diners que l'estat li atorga.

Escollirà el tipus de dinar segons el crèdit acumulat captant. Un benefactor generós i una ànima caritativa que no la coneixen, li donen un parell de bitllets de cinc. Sap que faria més calaix si es fes acompanyar d'un gos, però l'Andrea mai ha tingut simpatia pels canins. La seva naturalesa felina l'ha tornat esquerpa i solitària. Amb aquells deu euros es pot permetre un menú decent.

Al restaurant on decideix anar, arrufen el nas quan la veuen entrar. La col·loquen en una taula allunyada dels altres comensals. Temen que no munti un espectacle. Ja l'han patit en el passat. Pluja de crits. Alguna copa voleiant pel local. Insults. Un client ajupia el cap quan l'Andrea li buscava les pessigolles. El milhomes de torn plantant-li cara, l'amenaçava amb la mà aixecada. El cambrer demanava calma. L'amo intentava arrossegar-la fins el carrer. Reservat el dret d'admissió. La trucada a la policia no aconseguia dissuadir-la. Sempre apareixen a tres quarts de quinze.

Darrerament, l'Andrea travessa per una època de tranquil·litat. Les tempestes han amainat. Per aquest motiu la tornen a atendre en aquell establiment. La medicació ha amansit la fera, interpreta el propietari. En realitat, estan tots equivocats. No hi ha miracle químic. L'Andrea s'ha autoregulat i aquest comportament exemplar, és el resultat de la purga. No sembla la mateixa, assenyalen els cambriers, mentre rememoren l'última arenga que va protagonitzar.

Després de prendre's el cafè, es disposa a sortir del restaurant. Deixa propina. Abans de treure un peu per la porta, es gira i escup un impropri sonat. L'amo es rebota. *Ja deia jo que anava massa bé. No et pots fiar ni un pèl d'aquesta mena d'animals.*

De nou al carrer, l'Andrea cerca el seu camell de confiança. Ronda pel barri vell, li comunica un conegut. Quan el divisa, li demana "xocolata". *Ja t'ho pagaré.* La fia. De clientes com ella, n'hi ha poques. Mai triga a fer-ho. No li agrada lluir ulls de vellut ni portar braços en cabestrell per una luxació fortuïta. A la motxilla, encara li queda material de la nit passada. *La festassa d'aquesta nit promet. Hauré de pensar què celebro.*

Entra al supermercat regentat per paquistanesos on encara no l'han vetat i compra un pac de cerveses fresques amb la xavalla que li resta. Carrega a l'esquena el mam. Busca còmplices en el parc. No els hi cal refugiar-se rere els matolls o els arbustos. A plena llum del dia comencen la disbauxa. Comparteixen la beguda com a bons companys. *La germandat de l'alcohol,* els bateja una passant mentre espera el bus a la parada. Algun membre de la colla entrellucava l'arribada de la síndrome d'abstinència. La sang reclama noves barreges. Bombes de rellotgeria pel cos. Comencen fumant *mais* i bevent birres. Cap al tard,

passaran a punxar-se. Miccionen sense pudor mostrant els seus sexes als viants. La festa s'allarga tota la tarda. Els transeünts no gosen denunciar-los per por a endur-se un moc. Les autoritats, sense haver comès un delictes –un furt, una baralla– no hi poden fer res. Alguns veïns del parc, han intentat perseguir aquell exhibicionisme impúdic dels pixaners furtius. Les demandes no han prosperat. Les signatures que presenten per fer-los fora, són paper mullat. La concentració de la tropa de zombis kamikazes, assenyala un punt d'avituallament. *En aquesta zona hi resideix un camell,* sentència un policia veterà que mira de calmar els ànims entre els afectats.

El grup gaudeix de la trobada mentre hi ha combustible per cremar. Quan s'intueix que s'acaba, tot són presses per acaparar reserves. Comencen a ploure retrets i les primeres amenaces. La llei del més fort s'imposa. L'Andrea mostra les urpes per protegir el seu material. Toca el dos de la zona d'esbarjo. Cal trobar un bon refugi no fos cas que li volguessin robar el que amaga a la motxilla.

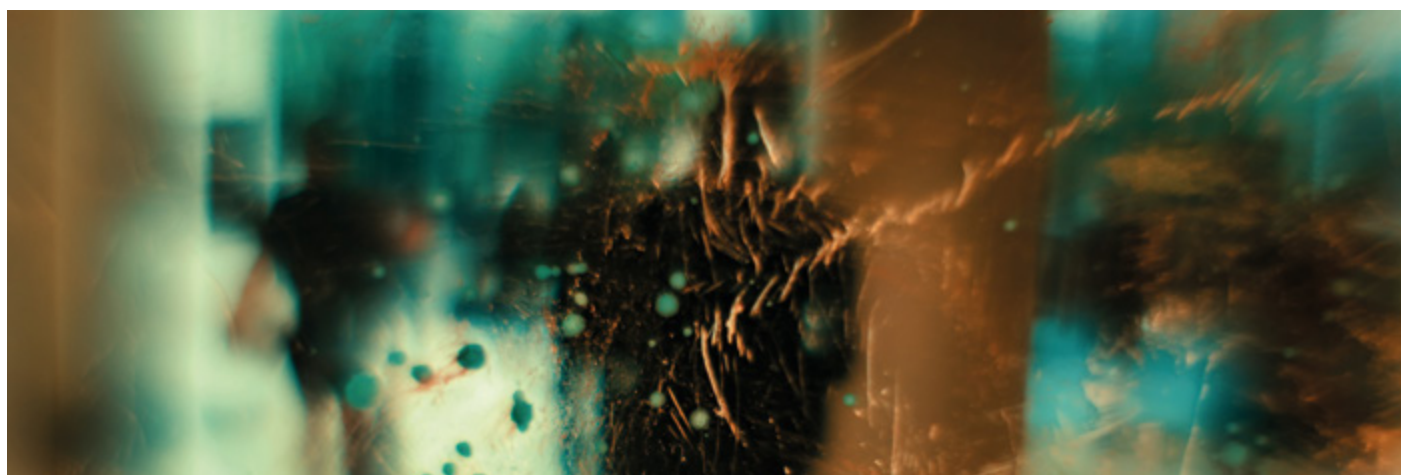
Durant la fugida, topa amb el vell jubilat que de tant en tant l'ajuda. Petits préstecs. Quantitats irrisòries. El sol ha declinat. Els fanals somorts, no poden il·luminar aquell escenari. En un banc a la penombra, l'Andrea remena l'entrecreix de l'ancià. Si la cosa remunta, li acabarà mamant per un preu pactat. Una glopada de cervesa calenta. Gàrgares. Escopir al terra. Mentre realitzen l'intercanvi d'interessos, l'avi resa perquè no li falli el cor durant la fel·lació. Quina fila faria mort i abandonat en un banc a les fosques amb el sexe mig enrampat fora dels calçotets, sospesa l'ancià. *Si l'avi la palma, hauria d'escampar la boira que encara m'encolomarien el mort. Sempre volen un cap de turc. Els de la bòfia volen quedar com uns herois competents davant la gent.*

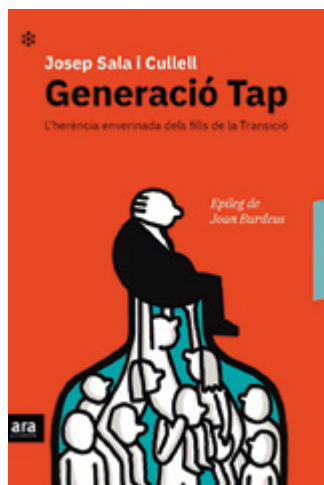
L'avi s'apuja la cremallera. Paga pels serveis rebuts. S'acomiaden fins la propera. A finals de mes, el vell cobra la pensió. És el moment ideal per anar-lo a buscar. Llavors va granat. L'Andrea ho aprofita i puja tarifes.

Arriba l'hora d'anar preparant la vetlla. S'apropa la nit. Amb els diners de l'avi, compra reserves per anar a hivernar. Ha corregut la notícia que molts caixers del centre els tanquen cap al tard pels problemes que ocasionen els *homeless*. De res serveix marcar territori abandonant una penyora: una bossa de ràfia de les que carreguen tot el sant dia. Comportaments violents amb els usuaris i destrosses del mobiliari interior, han provocat que s'opti per una solució impopular entre els clients de l'entitat bancària. *Sempre paguen justos per pecadors,* opina més d'un client fent mala cara.

L'Andrea haurà de desplaçar-se cap a una altra zona de la ciutat si es troba amb portes travades. En un carreró, topa amb en Pedro. Porta pocs dies vivint a la intempèrie. S'hi està adaptant a marxés forçades. L'instint de supervivència aflora. L'Andrea, combatent veterana, li dona algun consell per passar la nit. *Ves a un supermercat a recollir caixes de cartró. És el material que manté millor l'escalfor. Procura't un termo de cafè si no vols caure en la beguda.* Abans que l'home li doni les gràcies, l'Andrea observa que li han partit la cella. *Què has de fer si et fan això? Fer bona cara i somriure. La meva mare m'hauria d'haver matat quan vaig néixer. No la perdono. M'he condemnat a fer penitència.*

Miola i l'abandona a la seva sort, per tot seguit continuar fent camí a batzegades, a la recerca d'un bon espai on poder descansar el seu cos aquell nou vespre que es presenta a la volta de la cantonada. ■

Ara Llibres editorial
240 pàg.
PVP 18,90 €

Generació tap

Un llibre tan potent com necessari que encén el debat i obre la caixa dels trons d'un tema ignorat a Catalunya: la lluita generacional per aconseguir el poder. Amb el final de la dictadura i la Transició, una nova generació va ocupar totes les parcel·les del poder.

Els seus integrants més destacats van seure a totes les cadires i no se n'han aixecat mai més. Se'ls coneix com la Generació Tap. A la seva ombra, llangueixen dues generacions: la generació X i els mil·lenistes. Tots plegats convivim i formem part d'un conflicte que s'evidencia a la feina, a la universitat, al teatre, a la política, a les sobretalles de cada casa. Sense defugir cap polèmica, posant tots els noms sobre la taula, Generació Tap relata les darreres dècades d'evolucions i involucions de la nostra societat des d'una perspectiva inèdita en el nostre país: la generacional. Més enllà de la controvèrsia que aquesta imatge pot suscitar, ens ha de fer reflexionar.

Amb un estil directe, incisiu i desenfadat, a cavall de la narració autobiogràfica i la crònica periodística, Josep Sala i Cullerell destapa la caixa dels trons i posa el dit a la llaga. Joan

Josep Sala i Cullerell

Burdeus rebla el clau des d'una perspectiva mil·lenista amb un epíleg brillant que enceta un diàleg i un debat tan necessari com desitjat.

Si t'ha agradat, t'agradarà.

(Girona, 1978) és llicenciat en Ciències ambientals. Des del 2006 viu a Trondheim (Noruega), on fa de professor d'institut i observa Catalunya des de la distància. Aquest és el seu primer llibre. L'any 2013 va escriure una entrada al seu blog que va encendre la xarxa i va encunyar un terme que ha fet fortuna: la Generació Tap, aquella que va accedir al poder amb la Transició i ha provocat un tap generacional de conseqüències palpables en la resta de generacions. ■

Generació Tap relata les darreres dècades d'evolucions i involucions de la nostra societat des d'una perspectiva inèdita en el nostre país: la generacional

Ara Llibres editorial
190 pàg.
PVP 18,50 €

Per raó d'Estat

Com respon l'Estat quan se sent amenaçat, quan veu trontollar el seu ordre o algú en qüestiona la unitat? Quins mecanismes foscos s'activen, fins i tot al marge del govern de torn?

Independentisme, moviments socials i llibertaris, esquerra rupturista, anarquisme, feminisme i immigració estan en el punt de mira dels aparells d'un Estat que demostra que té grans dificultats per pair la dissidència. Els darrers anys, activistes anònims s'han vist involucrats en procediments inversemblants sota l'acusació de terrorisme sense armes ni atemptats. Fem memòria i donem veu a les persones a qui un dia van trasbalsar irreversiblement la vida. Que no s'oblidin ni els seus noms ni el que representen: l'activista dels CDR Tamara Carrasco, el director de l'extint diari Egunkaria

Sara González

Martxelo Otamendi, el jove d'Altsasu Iñaki Abad, l'anarquista Juan Manuel Bustamante, el titellaire Alfonso Lázaro i el veí d'Olot d'origen algerià Smail Boudjelthia s'expliquen en aquestes pàgines i diuen tot allò que haurien volgut cridar als quatre vents quan els emmanillaven sense entendre'n els motius, molt abans que les acusacions minvessin o fossin absolts. [...]

La periodista i analista política Sara González es capbussa en l'entramat polític, policial, mediàtic i judicial que perviu entre les bambolines del sistema democràtic. Ho fa amb la visió calidoscòpica obligada en l'exercici del periodisme, fugint dels estereotips i dels apriorismes i amb la curiositat per bandera per entendre molt més enllà del que és visible. ■

Llibreria Fleca Fenals

PREMSA - REVISTES - LLIBRES
CÒPIES I IMPRESSIONS des de USB
SERVEI DE CORREU ELECTRÒNIC
ENQUADERNACIONS MATERIAL ESCOLAR
FLECA I PASTISSERIA

C. Pere Codina i Mont, 57 | Fenals - Lloret de Mar
Tel. Fax. 972 36 77 76 | papereria@pfenals.com

LOTERIA DE CATALUNYA
OBERT TOT L'ANY

Llibreria Ça Trencada

C/ Roig i Jalpí, 10, 17300 Blanes Tel. 972 35 51 67

LA RECOLLIDA
D'ALIMENTS AQUEST
ANY ÉS VIRTUAL

AJUDA'NS FENT
DIFUSIÓ DEL
NOU GRAN RECAPTE

GRAN RECAPTE D'ALIMENTS

Per a molts, la nova realitat
és una nevera buida.

AQUEST ANY,
SI POTS, AJUDA.

**DONACIÓ
VIRTUAL AL
SUPERMERCAT**

DONACIÓ % bizum 33596

**O VISITANT GRAN RECAPTE
ONLINE.COM**

**BANC
DELS ALIMENTS**

KIKU

**Paelleria
Restaurant**

Pg. Pau Casals, 42 Blanes Tel. 972 332 727

cuina mediterrània

Planiol

-Restaurant-

**972 36 93 42
Platja de Fenals
Llòret**

TENIM GANES DE TORNAR

#seguiremaplaudint
#culturasegura

Troba totes les novetats a
www.teatredelacostabrasvasud.cat

TEATRE
COSTA BRAVA SUD